

Polska winna trwać wiecznie czyli jest najważniejsza!

► OD REDAKTORA

Bez letargu!

Za oknami zima, a w lany poniedziałek ma padać śnieg. Słońca jak na lekarstwo, przebiśniegów nie widać, ptaki jakby zapomniały wrócić. Mimo to, tegoroczny marzec obfitował w wydarzenia.

Choć wiosna z opóźnieniem budzi przyrodę z letargu, w PSL letargu nie ma. Debata PSL – PJN, konferencja zorganizowana przez KP PSL i tworzący się Instytut im. Macieja Rataja, spraw Sądów...

Pierwsza debata PSL – PJN w ramach projektu Centrum dla Polaków za nami. W naszych szeregach wystąpili koledzy: Piechociński, Kalinowski, Grzyb. Po stronie PJN Panowie Kowal, Migalski, Poncyliusz. Ponad godzinna debata pokazała, że w wielu aspektach polityki europejskiej oba ugrupowania mają podobne jeśli nie takie same poglądy. Główne przesłanie to mniej regulacji więcej konkurencyjności.

Ten pogląd był i będzie bliski również mi.

Pytania o sojusz.

Pozostaje oczywiście pytanie jak każdy z nas wyobraża sobie sojusz z PJN w przyszłości. Choć dzisiaj za wcześnie przesądzać o tym co będzie, to warto jednak zadać sobie kilka pytań dotyczących tego projektu.

Podstawowe pytanie: po co nam to? Oczywiście dla wzmocnienia naszej pozycji, szczególnie w dużych miastach. Wybory do Parlamentu rządzą się swoimi prawami. Trzeba pamiętać że sposób wyliczania ilości mandatów dla poszczególnych ugrupowań oblicza się najpierw dla całego kraju, a dopiero później przydziela się mandaty najlepszym okręgom. Taki sposób wyliczania głosów promuje większe okręgi i większą frekwencję. A jak wiadomo, nie możemy przebić się w większych miastach. Pojawienie się na listach kilku rozpoznawalnych i dobrze się kojarzących polityków PJN może pomóc nam poprawić ten wynik. I, nie oszukujmy się, wynik dwucyfrowy będzie bardzo dużym osiągnięciem. Specyfika tych wyborów promuje silnych w dużych ośrodkach.

cd. strona 3

W NUMERZE:

- ➔ **Rozmowa ze starostą lubelskim s. 6**
- ➔ **Ustawa śmieciowa „Chłopskim okiem” s. 8**
- ➔ **Mam kota na punkcie mleka s. 11**
- ➔ **Uważaj co podpisujesz! s. 13**
- ➔ **Możliwości składania wniosków na rok 2013 s. 15**
- ➔ **FRANK ZAPPA - geniusz czy szarlatan? s. 19**

Z okazji Świąt Wielkanocnych życzymy Państwu wielu radosnych chwil, ciepła, pogody ducha, samych sukcesów w życiu osobistym jak i zawodowym, odpoczynku w rodzinnym gronie oraz smacznego święconego jajka i suto zastawionych stołów

Zespół redakcyjny PS.Lider

Wielkanoc, 2013 r.

Szanowni Państwo,

Święta Zmartwychwstania Pańskiego to czas radości i nadziei. Tradycja i symbole tych dni niosą ze sobą ważne przesłanie dla nas wszystkich.

Z okazji zbliżającej się Wielkiej Nocy, proszę przyjąć serdeczne życzenia ciepłych i rodzinnych Świąt. Niech czas spędzony w gronie najbliższych przyniesie wsparcie i zrozumienie.

W imieniu własnym i pracowników Ministerstwa Gospodarki składam życzenia dobrego zdrowia, wielu radości, wytchnienia i wzajemnej życzliwości.

Z poważaniem,
Janusz Piechociński,
Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Gospodarki
Prezes Polskiego Stronnictwa Ludowego

Z okazji Świąt Wielkanocnych pragnę złożyć Państwu życzenia, sukcesów, radości, rodzinnego ciepła, serdecznych spotkań przy wielkanocnym stole oraz chwil odpoczynku.

Grzegorz Benedykciński
Burmistrz Gminy Grodzisk Mazowiecki
Wiceprezes Zarządu Wojewódzkiego PSL - Mazowsze
Członek Rady Naczelnej Polskiego Stronnictwa Ludowego

Szanowni Państwo,

Za dosłownie chwilę będziemy obchodzić najważniejsze święta dla Chrześcijan czyli Święto Zmartwychwstania Pańskiego. To czas odnowy i odrodzenia w nas nadziei na życie wieczne. To bardzo ważne święto również w tradycji ludowej, to nie tylko zwiastun wiosny, ale również okazja do spotkania w gronie rodzinnym oraz czas zadumy nad sensem życia i przemijania. Na ten czas chciałbym wam wszystkim życzyć dużo radości, pogody ducha, wiosny nie tylko w sercu, ale i za oknem.

Serdecznie Pozdrawiam

Tomasz Jędrzejczak
Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Zdrowych, Pogodnych Świąt Wielkanocnych,
pełnych wiary, nadziei i miłości.
Radosnego, wiosennego nastroju,
serdecznych spotkań w gronie rodziny
i wśród przyjaciół
oraz wesołego "Alleluja"

życzy
Andrzej Kopeć
Prezes Zarządu Powiatowego
Polskiego Stronnictwa Ludowego
w Grodzisku Mazowieckim

cd. Polska winna trwać wiecznie czyli jest najważniejsza!

Jak to wygląda programowo?

Debatę dotyczącą Europy pokazuje, że mamy bardzo wiele wspólnego. Będą następne, które wykażą nam gdzie tak naprawdę jesteśmy. Czy istnieje możliwość znalezienia wspólnych mianowników dla rozwiązywania poszczególnych problemów? Na dzisiaj wydaje się że tak. Zarówno gospodarczo jak i światopoglądowo jesteśmy blisko siebie. Zarówno PjN jak i my należymy do patii środka, lekko konserwatywnych ale jednocześnie otwartych na kompromis i poszukiwanie wspólnych rozwiązań. Trudno oczywiście ostatecznie stwierdzić, że we wszystkim się zgodzimy, ale widząc chęć współpracy jestem przekonany, że możemy znaleźć wspólną drogę. Drogę, która może przynieść korzyści Polsce, ale i każdemu z naszych ugrupowań.

Jak to wygląda personalnie?

Trudno mi porównywać strukturę PjN z prostej przyczyny: nie znam jej. Patrząc na liderów tej partii, wygląda to ciekawie. Politycy z doświadczeniem ale jeszcze nie zmęczeni życiem. Słuchając ich wypowiedzi wierzę, że naprawdę chcą zmieniać Polskę. Ich deklaracyjność nie jest pełna frazesów, dostrzegam pełną konkretów merytoryczną debatę nad rolą Europy i Polski w Europie. Dobrze to wróży, tym bardziej, że nasze podejście było jest i będzie merytory-

czne. Rokuje to d o b r z e n a przyszłość. Na p o z i o m i e merytorycznym, rozmawiając o konkretnych rozwiązaniach można i należy się spierać, wypracowując kompromisy dobre dla Polski.

Jest dla mnie naturalnym, że nic nie zostało jeszcze przesądzone. Jedno jest jednak pewne: taka dyskusja jest ewenementem w historii polskiego parlamentaryzmu. Oto partia rządząca zasiada do dyskusji z opozycją pozaparlamentarną. Pokazuje, że można rozmawiać na każdy temat, jeśli jest on merytoryczny i podyktowany dobrem Polski. Nie szukajmy doraźnych korzyści. Patrmy w przyszłość szukając dobrych rozwiązań i możliwie szerokiego poparcia dla nich. Bo pamiętajmy: Polska winna trwać wiecznie a to znaczy, że Polska Jest Najważniejsza.

Andrzej Kopeć

fot. Anna Kryńska

Uczestnicy debaty

Uczestnicy debaty

Debatę prowadziła Janina Paradowska - publicystka polityczna

od lewej : Andrzej Grzyb, Marek Migalski, Janusz Piechociński

Józef Niećko

► POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE

W dzisiejszym świecie, tak d a l e c e różniącym się od realiów, panujących jeszcze za życia naszych dziadków, pradiadków, mało kto zastanawia się nad ówczesnym położeniem warstw chłopskich. Warstwa, która na co dzień odczuwała konsekwencje społeczne i ekonomiczne stosunków pofeudalnych.

Ciekawą wizję odnowy położenia warstw chłopskich przedstawiał Józef Niećko - publicysta, działacz polskiego ruchu ludowego, kierownik Związku Młodzieży Wiejskiej RP "Wici" w latach 1930–1939, członek Rady Naczelnej Stronnictwa Ludowego, prezes Centralnego Komitetu Wykonawczego Polskiego Stronnictwa Ludowego (1947–1949), prezes Rady Naczelnej Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego (1949–1953), poseł do Krajowej Rady Narodowej (1945–1946), członek Rady Państwa (1948–1953). Jako, że 25 marca upływa 122. rocznica jego urodzin warto pochylić się nad tym osobliwym działaczem ruchu ludowego.

Józef Niećko w swojej publicystyce i działalności kulturowo-społecznej opierał się na idei agraryzmu, zakładającej ewolucyjną przebudowę ustroju społeczno-gospodarczego w kierunku „trzeciej drogi”, przy jednoczesnym położeniu nacisku na interesy wsi. Swoją koncepcję przedstawiał za pomocą działalności społeczno-wychowawczej ZMW „Wici”, którego jak wspominałem, był kierownikiem w okresie międzywojnia. Oryginalne myśli wyrażał w tygodniku społeczno-polityczno-kulturalnym „Wici”.

Perspektywę poprawy niesprawiedliwości społecznej dostrzegał on w odrodzeniu duszy ludzkiej. Owo odrodzenie miało dokonać się przy pomocy ściślejszego zespolenia człowieka z przyrodą, którą uważał za źródło „życiodajnych mocy i wiekuistego dźwignia się” człowieka. Wzorcowej formy styczności człowieka z naturą dopatry-

wał się Niećko we wspólnocie rodowej pierwotnych Słowian. Wizja wspólnoty, którą przedstawiał Niećko miała charakter romantyczny, przejawskawiony i wyidealizowany. Sięganie po mity z życia duchowego Słowian miało jednak też swoje praktyczne zastosowanie – budziło i rozwijało wśród młodzieży wiejskiej poczucie własnej wartości. Skoro życie duchowe Słowian, nieodłącznie związanych z pracą na roli zostało „uświęcone” w oczach warstw chłopskich, to tym samym pospolite przewalanie gnoju nie musiało oznaczać przykrego obowiązku, lecz celebrację życia. Niećko utrzymywał, że sposób życia wspólnot rodowych sprzed kilkunastu wieków przyjmował formę „demokracji ludu rolnego”, którego przywrócenie miało nadać nową jakość w stosunkach międzyludzkich. Takie spojrzenie budowało wśród warstw wiejskich przekonanie o możliwości samostanowienia o sobie, miało „doprowadzić do wyzwolenia się psychiki chłopskiej spod przygniotu namulów pochodzących z pańszczyźnianych czasów, rozbudzić w masach chłopskich poczucie własnej wartości i popchnąć te masy do zbiorowego działania w imię dobra wsi i całego narodu”.

Obecnie Niećko, obok takich działaczy jak Ignacy Solarz, czy Stanisław Miłkowski, zdają się być na uboczu historii. W moim przekonaniu były to postaci na tyle oryginalne w swoich przekonaniach, że każda osoba, której bliska jest kwestia ludowa, powinna zaznajomić się z nimi.

Norbert Klimkowski

Źródło:

J. Kowal, Powstanie i działalność społeczno-wychowawcza 1928-1939, Warszawa 1964

R. Okraska, Społeczeństwo obywatelskie w programie ZMW RP „Wici”, Realia nr 5/2008 (8)

Hasło: Niećko Józef, [w:] Popularna Encyklopedia Powszechna, Grupa Wydawnicza Bertelsmann Media, Warszawa 2002, s. 42.

Działacze PSL w sieci

► POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE

Lp.	Imię i nazwisko	Adres strony internetowej	Profil/Funpage na Facebook	Adres bloga	e-mail
1	Janusz Piechociński	www.piechocinski.pl	www.facebook.com/januszpiechocinski.wicepremier	www.piechocinski.blog.onet.pl	Janusz.Piechocinski@sejm.pl
2	Jan Bury	www.janbury.pl	www.facebook.com/pages/Jan-Bury-PSL/124691214227537	brak	Jan.Bury@sejm.pl
3	Andrzej Dąbrowski	www.poseldabrowski.pl	www.facebook.com/Posel.Dabrowski?fref=ts+%2F256%2F20+marca	brak	biuro@PoselDabrowski.pl
4	Łuczak Mieczysław	www.mluczak.pl	www.facebook.com/mieczyslaw.luczak?fref=ts	www.mieczyslawmarcinluczak.pl	posel@mluczak.pl
5	Zbigniew Włodkowski	www.zbigniewwlodkowski.pl	www.facebook.com/pages/Zbigniew-W%C5%82odkowski/262315817117193	brak	Zbigniew.Wlodkowski@sejm.pl

Habemus Papam!

► ŚWIAT

Na naszych oczach w ostatnich tygodniach tworzyła się historia. Znamienne, że wszystko to działo się w okresie Wielkiego Postu, który skłania do refleksji i „oczyszczenia”, oczywiście jeśli jesteś osobą wierzącą lub chociażby „wątpiącą lub poszukującą”. Tegoroczny czas postu, wyrzeczeń i przygotowania na przyjście Zmartwychwstałego był szczególnie **Papież Benedykt XVI**

abdykował. Mass media, przez cały rok atakujące bez pardonu Kościół Katolicki, podjęły trop bezbłędnie. Nagle zrobiły z konklawe temat na czołówkę. Wiadomo, oglądalność, czy „poczytność” dramatycznie by spała. Ale plaga „pseudofachowców” od sytuacji i kondycji Kościoła pełna była szpał prasowych, forów internetowych i „foteli ekspertów” w poszczególnych telewizjach. Ciekawe ilu z tych „mądrych i oświeconych” ostatnio było przy konfesjonale, pojednało się z Bogiem, prowadziło z Nim rozmowę lub choćby wzorem św. Franciszka z Asyżu, dziękowało i modliło się, za to, że są, za to, co osiągnęli, za tych, co obok nich lub za tych, co już w wieczności?

Biały dym nad Kaplicą Sykstyńską pojawił się o godzinie 19.06 (fot. PAP)

A Kościół powszechny – ten składający się z tak w ostatnich czasach poniewieranych i lżonych księży, misjonarzy i sióstr oraz braci zakonnych oraz ten budowany przez nas wszystkich w sobie samych, w kościołach i w ciepłe domowego ogniska, spokojnie i bez przejmowania się tym całym zamieszaniem – wybrał „Piotra naszych czasów”, kardynała Buenos Aires, „pasterza ubogich”, jezuitę – Papieża Franciszka I. To bardzo znamienne, symboliczne i historyczne wydarzenie, że kardynał Jorge Mario Bergoglio wybrał właśnie tego wspaniałego patrona swojego pontyfikatu – św. Franciszek z Asyżu był misjonarzem, prekursorem, odnowicielem, człowiekiem niezwykle bogatym duchem a ubogim materialnie. Był wzorem do naśladowania

wskazującym drogę pokory i ewangelicznej prostoty. Z pewnością rozkwit tych wartości jest bardzo potrzebny współczesnemu światu i Kościołowi.

Świat i Europa przechodzą cyklicznie kryzysy światopoglądowe i moralne. Ten nie jest pierwszy i nie ostatni. Przesuwają się akcenty. Pracy jest ogromna ilość, ale wsparcie ok. 1,2 mld wiernych z całego świata, szczególnie aktywnych w Ameryce Południowej (to prawdopodobnie tam teraz bije „najszybciej” serce chrześcijaństwa), w Afryce i Azji na pewno będzie pomocne. Bo Kościół w przeciwieństwie do tego, co głoszą „oświecone” media ma się dobrze i cały czas się rozrasta. Wydaje się, że tylko „bogata i wykształcona” Europa „wstydzi się” Chrystusa, odcina korzenie z których wyrosła. Czy się kiedyś przebudzi? Czas pokaże.

Święta Zmartwychwstania Jezusa, to najważniejszy czas dla

Nowym papieżem został Jorge Bergoglio z Argentyny (fot. PAP)

chrześcijan. Poprzedzone kolejnymi ewangelicznymi krokami Triduum Paschalnego, poprzez pasję, dochodzimy do meritum i do celu przyświecającemu każdemu wierzącemu. Piękny to czas w ogłoszonym przez Benedykta XVI Roku Wiary. Bardzo pouczające rekolekcje. Wiosna już nieśmiało puka do drzwi. Ciekawe czy jakieś zmiany także w nas? Z „nowym otwarciem” w Kościele Katolickim aż się prosi o takie zmiany w nas samych, bo to my Go tworzymy. Każdy upada, każdy ma swoje słabości i wady – ważne żeby za każdym razem powstać z kolan i iść dalej oraz nie powielać błędów. Czas na konkretne deklaracje, działania i tak popularny w tych czasach „coming out”.

Życzę wszystkim, tym wierzącym i niewierzącym, aby Zmartwychwstały z całym bogactwem ponadczasowych wartości, ogromem miłości i miłosierdzia, jaki ze sobą niesie, zmartwychwstał w każdym z nas i w gronie naszych rodzin. A w tych ciężkich czasach sekularyzacji

i agresywnej, skrajnie liberalnej propagandy oraz retoryki światopoglądowej, niech wszystkim towarzyszą słowa „pasterskiego” 23 Psalmu Dawidowego „Pan jest moim pasterzem. Chociażbym chodził ciemną doliną, zła się nie ulęknę, bo Ty jesteś ze mną”.

Marek Dyngus

PS. No i oczywiście wszystkim czytelnikom życzę ze swojej strony mokrego lanego poniedziałku.

Konieczne jest pozyskanie zaufania mieszkańców

► ROZMOWA

Andrzej Kopeć:

W powiecie lubelskim rządzi PSL. Starostą powiatu jest Pan od 2001 roku. Jaka jest recepta na taki sukces?

Paweł Pikula: Według mnie konieczne jest pozyskanie zaufania mieszkańców powiatu do naszej formacji, naszego programu i sposobu kierowania sprawami powiatu. Można je osiągnąć poprzez opracowywanie ambitnych, ale realnych planów działania, zgodnych z oczekiwaniami mieszkańców

i konsekwentne ich realizowanie. Należy unikać populizmu, gdyż w środowiskach lokalnych każda niespełniona obietnica powoduje natychmiastową utratę wiarygodności. Receptą na sukces jest także aktywność w poszukiwaniu nowych rozwiązań, nowych źródeł finansowania oraz systematyczne poprawianie jakości swojej pracy. Nie wolno popadać w rutynę i trzeba pamiętać, że polityka, również ta na poziomie powiatowym, to ciągły wyścig o poparcie w kolejnych wyborach, a żeby je wygrać, trzeba cały czas być liderem i nie pozwolić się wyprzedzić.

AK: Popularność ludowców w wyborach lokalnych nie przekłada się na wybory krajowe. Jaki jest, według Pana, powód takiej sytuacji.

PP: Nasze dobre wyniki w wyborach samorządowych, szczególnie do gmin i powiatów zawdzięczamy przede wszystkim naszym lokalnym działaczom, którzy mają autorytet w swoich środowiskach, a to przekłada się na poparcie w wyborach. Należy zauważyć także rosnące poparcie dla PSL na poziomie regionalnym, mamy przecież marszałków w trzech województwach. Potrafiliśmy więc przekonać wyborców, że można nam powierzyć sprawy nie tylko gminy czy powiatu, ale też województwa. Niestety, w dalszym ciągu nie potrafimy przekonać, że sprawdzilibyśmy się również na poziomie krajowym. Na to trzeba jeszcze trochę czasu, wielu starań i śmiałego promowania naszego programu i naszych liderów.

AK: Czy zmiana ordynacji wyborczej mogłaby w tym pomóc? Czy według Pana powinny być wprowadzone okręgi jednomandatowe?

PP: Okręgi jednomandatowe są korzystne dla dużych, popularnych partii, które otrzymują więcej mandatów niż to wynika z procentowego uzyskania głosów, czego dowodem mogą być wyniki do senatu. Z tego powodu dla PSL-u są niekorzystne. Moim zdaniem powinniśmy zachować obecną ordynację i jednocześnie przekonywać o tym, że polityką jest grą drużynową. W wyborach powinniśmy oddawać głos właśnie na drużynę, jaką jest partia, na jej program i ludzi, którzy

wchodzą w jej skład.

AK: Czy mógłby Pan nakreślić czytelnikom PS.Lidera charakter powiatu lubelskiego – jego mocne i słabsze strony?

PP: Powiat lubelski swoim obszarem obejmuje 16 gmin położonych wokół Lublina. Ma charakter wiejski, gdyż na jego terenie są położone tylko 2 niewielkie, około 5-tysięczne miasta. Liczy 147 tys. mieszkańców. Mocną stroną powiatu jest dynamiczny rozwój szczególnie gmin sąsiadujących z Lublinem, w których przybywa mieszkańców, rozwija się budownictwo mieszkaniowe i powstaje coraz więcej firm. Problemem jest zaniedbana infrastruktura, szczególnie drogowa, której odbudowa wymaga jeszcze ogromnych nakładów. Musimy także dążyć do tego, aby nie zostać sypialnią Lublina, ale tworzyć lokalne ośrodki usług publicznych, alternatywne dla tych oferowanych przez stolicę regionu.

AK: Jakiego rodzaju wsparcia oczekuje Pan, jako starosta lubelski w swojej codziennej pracy, od Polskiego Stronnictwa Ludowego? Co w Pana ocenie może zaktywizować środowisko samorządowe do pracy na rzecz PSL?

PP: Potrzebny jest bardziej ożywiony dialog między władzami partii i klubem parlamentarnym a środowiskami samorządowymi. Wszyscy musimy mieć świadomość, że osłabianie pozycji samorządu poprzez różne bariery prawne i finansowe odbije się bardzo negatywnie na notowaniach naszej partii. Samorządowcy mają szereg ciekawych pomysłów, które mogą być wykorzystywane w pracach rządowych i parlamentarnych, trzeba tylko, by kierownictwo naszej partii skierowało na te środowiska więcej uwagi.

AK: Jak ocenia Pan zmiany, jakie zachodzą w Polskim Stronnictwie Ludowym od listopada ubiegłego roku?

PP: Chyba najbardziej widoczna jest poprawa wizerunku medialnego partii, a także obecność we władzach nowych, młodych i dynamicznych osób, które dają nadzieję na większą skuteczność naszej działalności.

AK: Na łamach PS.Lidera trwa dyskusja pod hasłem „W którą stronę?” Jak Pan myśli w którą stronę powinien pójść PSL. Czy powinniśmy skupiać się na problemach wsi i jej mieszkańców, czy też, nie zapominając o wsi, ukierunkowywać się na inne grupy społeczne?

PP: Oczywiście rzeczą jest konieczność otwierania się na różne grupy społeczne. Nasza oferta programowa musi mieć charakter ogólnonarodowy. Natomiast naszą szczególną troską powinni być objęci mieszkańcy wsi i mniejszych miast. Naszym celem powinien być zrównoważony rozwój kraju, nie tylko dużych ośrodków. Tym samym nie skupiamy się tylko na rolnikach i ich problemach, ale również lokalnych przedsiębiorcach, nauczycielach, lekarzach i przedstawicielach innych zawodów, którzy żyją i pracują w „kraju poza dużym miastem”.

Dziękuję za rozmowę!

Paweł Pikula Urodzony w 1960 r. Ukończył studia magisterskie na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie, następnie studia podyplomowe na Politechnice Lubelskiej o specjalności „Informatyka w zarządzaniu”. Zdał także egzamin państwowy na członków rad nadzorczych Spółek Skarbu Państwa. W latach 1992 – 1998 był zastępcą burmistrza Bychawy, a w 1998 r. został wicestarostą lubelskim. W 2001 r. objął stanowisko starosty lubelskiego, które pełni nieprzerwanie do dziś. Od czterech kadencji jest radnym powiatu lubelskiego, przewodniczącym Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Bychawie oraz członkiem Zarządu Powiatowego Polskiego Stronnictwa Ludowego w Lublinie. W 2007 roku wybrany został na stanowisko przewodniczącego Konwentu Powiatów Województwa Lubelskiego.

Pozwolenia na budowę parku są już prawomocne

► GRODZISK MAZOWIECKI

21 marca 2013 roku Starostwo Powiatowe w Grodzisku Mazowieckim potwierdziło fakt uprawomocnienia się dwóch najważniejszych pozwoleń na budowę w stosunku do tematycznego parku rozrywki Adventure World Warsaw. Decyzje te zezwalają na budowę Parku wraz z hotelami, budynkami zespołu basenów kąpielowych, budynkami gastronomicznymi, handlowymi i budynkami o funkcji rozrywkowej oraz zapleczem remontowo – produkcyjnym, socjalnym i towarzyszącą infrastrukturą.

Uprawomocnione decyzje dotyczą:

- hoteli tematycznych Grand i Aqua,
- Parku Wodnego,
- budynków pełniących rolę zaplecza oraz dróg wewnętrznych,
- ogrodzenia zewnętrznego i stawów
- obiektów Parku Tematycznego oraz związanych z nimi budynków i urządzeń, w tym bram, mostów, stawów i elementów małej architektury, a także bramy wejściowej do parku.

Adventure World Warsaw sp. z o.o. oczekuje jeszcze na zakończenie postępowania administracyjnego w sprawie wniosków o pozwolenie na budowę dotyczących kilku pojedynczych atrakcji w ramach samego Parku Tematycznego, w tym kilku karuzeli oraz przejazdów wodnych, a także kolejki górskiej typu „Mine Train”. Decyzje te powinny uprawomocnić się w kwietniu 2013 roku.

www.adventureworldwarsaw.com

Przypominamy o konieczności rozliczenia PIT do **30 kwietnia 2013 r.** Jeśli szukasz dobrego programu, który przeprowadzi Cię przez ten żmudny proces, a przy okazji umożliwi przekazanie 1% na ważne cele w Twoim otoczeniu? Polecamy: www.e-pity.pl

Lokalna Grupa Działania "Ziemia Chełmońskiego" ogłasza nabór wniosków w ramach działania 431 "Odnowa i rozwój wsi"
Termin: od 25 marca do 9 kwietnia 2013
Limit środków: 1 729 287 zł

Lokalna Grupa Działania "Ziemia Chełmońskiego" ogłasza nabór wniosków na "Małe projekty"
Termin: od 25 marca do 9 kwietnia 2013
Limit środków: 400 000 zł
więcej informacji na stronie: www.ziemiachelmonskiego.pl

Wydarzy się w Grodzisku

► KARTKA Z KALENDARZA

- 4 KWIECIEŃ**
Grupa Plastyczna Tworzywo zaprasza na papierową wiklinę
Godzina: 18⁰⁰
Miejsce: Centrum Kultury, u. Spółdzielcza 9
- 6 KWIECIEŃ**
Wystawa prac Jacka Siedleckiego
Godzina: 17⁰⁰
Miejsce: Willa Radogoszcz, ul. Sienkiewicza 31
- 8 KWIECIEŃ**
Spotkanie z podróżnikiem - Andrzejem Pasławskim
Godzina: 18⁰⁰
Miejsce: Biblioteka Publiczna, ul. Spółdzielcza 9
- 12 KWIECIEŃ**
Totalnie Teatralnie 2013 – Festiwal teatralny
Godzina: 10⁰⁰
- 14 KWIECIEŃ**
Mali Wielcy Tektonicy - Mali Wielcy Tektonicy-kreatywne warsztaty architektury Grodziska Mazowieckiego i okolic dla dzieci od 6 do 10 lat.
Godzina: 13⁰⁰
Miejsce: Willa Radogoszcz, ul. Sienkiewicza 31
- 15 KWIECIEŃ**
„Pod niemieckimi łóżkami” – spektakl Bilety w cenie 60 zł
Godzina: 19⁰⁰
Miejsce: Kino Centrum Kultury, ul. Spółdzielcza 9
- 19 KWIECIEŃ**
II Konkurs Recytatorski dla Przedszkolaków
Godzina: 10⁰⁰
Miejsce: Przedszkole nr 4 w Grodzisku Mazowieckim
- 20 KWIECIEŃ**
Wiosenne warsztaty 2013-04-20
Godzina: 15⁰⁰
Miejsce: Sala lustrzana Centrum Kultury, ul. Spółdzielcza 9
- 20 KWIECIEŃ**
Rozpoczęcie sezonu rowerowego
Godzina:
Miejsce: G.K.S Pogoń. Al. Mokronowskich
- 21 KWIECIEŃ**
Teatrzyk dla dzieci "O smoku i królu leniuchu" Bilety w cenie: 10 zł
Godzina: 11⁰⁰
Miejsce: Kino Centrum Kultury, ul. Spółdzielcza 9
- 28 KWIECIEŃ**
VIII Ogólnopolski Przegląd Zespołów Tanecznych
Godzina: 11⁰⁰
Miejsce: Sala Widowiskowa Centrum Kultury, u. Spółdzielcza 9

Ustawa Śmieciowa „Chłopskim okiem” widziana

► OD SOŁTYSA

Pani sołtys co z tymi śmieciami teraz będzie????

Te słowa ostatnio słyszę od moich mieszkańców zaraz po „Dzień Dobry”. Plotki i domysły rozchodzą się jak ciepłe bułeczki, bo temat bardzo gorący, choć ani wyglądem ani zapachem pieczywa raczej nie

przypomina.

„Pani sołtys co oni znowu wymyślili, tyle pieniędzy mam płacić za śmieci, ja mam troje dzieci i dziadków na utrzymaniu razem w domu nas siedmioro. Ledwie koniec z końcem wiąże a tu mi Gmina każe po „dwie dychy” od osoby płacić za niesegregowane śmieci, jak ja teraz 23 zł płace za wszystkich. Niech mi głowy nie mydla, że w lesie będzie czysto, bo i kogo to obchodzi jak z naszej kieszeni kasę biorą. A wyjdzie jak zwykle, podwyżki dla urzędników a w lesie śmieci jeszcze więcej”.

Słuchać ciężko a o rozmowę jeszcze trudniej, gdyż obecnie nastawienie w społeczeństwie jest bardzo negatywne w stosunku do nowej ustawy śmieciowej. Jako sołtys próbuję nieco przybliżyć mieszkańcom mechanizmy działań i założenia funkcjonowania nowej „ustawy śmieciowej”.

System który ma ruszyć od 1 Lipca 2013r na terenie całej Polski nie jest nowym i nikomu nie znanym systemem. Mogę nawet stwierdzić że duża część Polaków korzystała z niego z wielkim upodobaniem w latach osiemdziesiątych, kiedy to całe karawany polskich samochodów z przyczepkami ciągnęły do Niemiec na tak zwane „wystawki”. A czego tam nie było???? Pralki, telewizory, wirówki do ubrań, niekiedy można było znaleźć pralkę automatyczną i to wszystko jeszcze całkiem sprawne. A potem po okazyjnej cenie sprzedać towar na targu lub znajomemu po okazyjnej cenie. Zarobek jak się patrzy, dwa wyjazdy w miesiącu i rodzinę można było utrzymać. A co nie nadawało się do sprzedaży to na złom albo do lasu.

Pytam uprzejmie mojego szanownego rozmówcę, jak to możliwe, że siedmio-osobowa rodzina nie segregująca śmieci zapełnia miesięcznie tylko jeden 240 litrowy pojemnik na śmieci. Z własnego doświadczenia wiem że przy czterech osobach i dodatkowo segregacji śmieci, mam problemy żeby to osiągnąć.

„Bo my mało śmieci Pani Sołtys mamy, a jak kogoś stać na ich produkowanie to i niech płaci za ich wywóz”.

Niby racja, ale natura Polaka jest taka że Polak kombinować musi. „Ustawa” jeszcze nie zaczęła działać, a ludzie już myślą jak by tu ją obejść.

„A jak gmina sprawdzi kto gdzie mieszka i ile śmieci produkuje? Jak nie będzie deklarowana ilość śmieci to kto powstrzyma sąsiada co na sobotę na działkę przyjeżdża żeby mi pod bramą

paczki nie zostawił? A jak umowy nie podpisze, to kto mnie do tego zmusi? Zawsze mogę przewoźnikowi dać „dwie dychy” w łapę to mi śmieci zabierze”.

Rozumowanie choć w teorii całkiem logiczne to niestety w praktyce może okazać się bardzo bolesne. Gmina oprócz tego że przejmuje obowiązek odbierania i utylizowania wszelkiego rodzaju śmieci jakie jesteśmy w stanie wyprodukować, wprowadza także szereg mechanizmów kontrolujących zgodność ze stanem faktycznym składanych przez mieszkańców deklaracji. Ponieważ to na ich podstawie będą naliczane opłaty miesięczne, to osoby, które nie dopełniły tej formalności lub celowo wypełniły ją błędnie, mogą zostać pociągnięte do odpowiedzialności karnej.

Szanowni Państwo, wszyscy mamy obawy przed tym nowym nieznanym, ale nie zakładajmy z góry to się nie uda. Oczywiście jest chyba dla wszystkich, że będzie to długotrwały i trudny okres dla nas wszystkich, ale żeby dojść do Mety to trzeba najpierw zrobić pierwszy krok za linię Startu.

Ja wiem że są w śród nas hobbisci którzy już do dawna segregują śmieci, (na te co palą w dzień i te co palą w nocy), znam też takich którzy śmieci wręcz kolekcjonują. Ale pamiętajmy, że nie jesteśmy pierwsi na tej drodze.

Nasi zachodni sąsiedzi borykali się z tym problemem po upadku muru berlińskiego, i dali radę. Pokażmy że jesteśmy Europejczykami nie tylko z nazwy, pokażmy, że Polska to nie śmietnik i potrafimy zadbać nie tylko o własne podwórko ale i oto co na otacza.

Weźmy sobie to do serca, a jeśli tam te słowa nie trafiają, to niech trafia do naszych portfeli.

Każdy papierek wyrzucony przez kogokolwiek na ulicy, w lesie, to papierek za którego posprzątanie teraz będziemy płacić z własnej kieszeni. Zaczniemy zwracać uwagę sobie nawzajem że śmieciemy. Na zachodzie nikt nie wyrzuci papierka po cukierku przez okno samochodu, bo wie że każdy obywatel ma prawo zgłosić taki czyn, i nikogo to nie dziwi. Piętnowanie osób które zaśmiecają nasz piękny kraj jest naszym

prawem za które zapłacimy i którego to prawa musimy się nauczyć tak jak segregowania śmieci.

Sołtys Mościsk Ewa Dąbrowska

Polska dla Rodziny, konferencja promująca politykę rodzinną

► KRAJ

Po raz drugi już grodziski samorząd był współgospodarzem Ogólnopolskiej Konferencji Polska dla Rodziny- Karta Dużej Rodziny w miastach i gminach. Lokalny samorząd od 2008 roku stosuje program ulg w ramach Karty Dużej Rodziny, dzięki czemu rodziny wielodzietne mogą korzystać ze zniżek między innymi na basen, do kina, zniżek na komunikację ale też związanych z opłatami za przedszkole.

W zeszłym roku realizacja programu pochłonęła 150 tysięcy złotych, jednak również zwiększyła się liczba korzystających chociażby z pływalni czy kina- mówił podczas konferencji szef ratusza, burmistrz Grzegorz Benedykciński. W projekt włączają się także lokalne firmy. Dziś Grodzisk Mazowiecki uczy inne samorządy jak stosować podobne rozwiązania. -Dzietność w Grodzisku Mazowieckim, która w 2006 roku kształtowała się na poziomie 1,3 dziś wynosi 1,7, chcielibyśmy aby ten współczynnik osiągnął wartość 2,1 – podkreślał burmistrz- wzrost dzietności to nie tylko zasługa wprowadzenia Karty Dużej Rodziny, ale stanowi ona ważny element w polityce rodzinnej- dodał samorządowiec. Z Karty Dużej Rodziny w Grodzisku Mazowieckim korzysta już około 400 rodzin. Spotkanie w którym wzięli udział samorządowcy, przedstawiciele miast i gmin oraz kierownicy ośrodków pomocy społecznej rozpoczął Władysław Kosiniak-

Kamysz- Minister pracy i polityki społecznej.

Dziękuję za możliwość spotkania z twórcami polityki prorodzinnej w gminach i powiatach – powiedział, otwierając konferencję, minister Władysław Kosiniak-Kamysz. Mamy w tym roku ogłoszony przez premiera Rok Rodziny. Udało nam się już wydłużyć niemal do roku urlopy macierzyńskie, zostały wprowadzone nowe ulgi podatkowe, wspieramy samorządy w zadaniu organizowania opieki nad dziećmi do lat trzech dzięki programowi Maluch. Uzupełnieniem tych działań mogą być inicjatywy samorządów, właśnie takie, jak Karty dużych rodzin. Sam jestem ich wielkim zwolennikiem. Wierzę, że ta konferencja zaowocuje rekomendacjami dla samorządów zainteresowanych wprowadzeniem Karty, będzie zachętą dla niezdecydowanych, stworzy listę dobrych praktyk i poradnik dla tych, którzy zechcą w ten sposób kształtować politykę rodzinną. Kolejnym krokiem powinna być propozycja stworzenia ogólnopolskiej karty rodzin wielodzietnych.

Obecnie w Polsce ponad 50 samorządów realizuje KDR, wśród nich wspomniany Grodzisk Mazowiecki, Siedlce, Żabia Wola, Sochaczew, Lublin. - Chcemy zmieniać politykę rodzinną, by była jeszcze lepsza- konkludował minister Władysław Kosiniak- Kamysz. Organizatorami konferencji byli: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, samorząd Grodziska Mazowieckiego, Forum Samorządowe na rzecz Dużych Rodzin i Związek Dużych Rodzin 3+. Wśród prelegentów znaleźli się także między innymi: dr Stanisław Kluza- ekspert ZDR3+, Piotr Uściński- Starosta powiatu wołomińskiego, Anna Sochacka- wiceprezydent Siedlec. Po części wprowadzającej o d b y ł y s i ę

warsztaty. Spotkanie podsumowała wiceminister Elżbieta Seredyn. - Systemowe rozwiązania są niezbędne, ale wymagają konsultacji międzyresortowych – zaangażowania resortów kultury, edukacji czy transportu – powiedziała wiceminister Seredyn. – MPiPS ma też własne pomysły. Pracujemy nad resortowym programem, myślimy także o rozwiązaniach doraźnych. Mogę obiecać, że następna edycja programu „Maluch” będzie premiowała te gminy, które wprowadzą Kartę u siebie.

Więcej informacji na temat wprowadzonych Kart Dużej Rodziny w miastach i gminach można znaleźć na stronie internetowej www.kartaduzejrodziny.3plus.pl

www.grodzisk.pl

Działalność Agencji Rynku Rolnego w 2012 r.

► KRAJ

W Polsce funkcjonują trzy agencje rolnicze, tj. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (głównie wypłaca dopłaty bezpośrednie i wspiera rolnictwo poprzez unijny program rozwoju obszarów wiejskich), Agencja Rynku Rolnego (zajmuje się szeroką pojętą interwencją na rynkach rolnych, wspieraniem konsumpcji i promocją żywności) oraz Agencja Nieruchomości Rolnych (administruje zasobami ziemi rolniczej skarbu państwa). Często ich działalność jest mylona, zadania jednej agencji przypisywane innej, ogólna wiedza o ich działaniach jest niepełna. W związku z tym, w tym numerze „PS.Lidera” pragniemy przybliżyć działalność najstarszej – funkcjonującej od 1990 r. – Agencji Rynku Rolnego.

W minionym 2012 r., który był jubileuszowym rokiem 50-lecia wspólnej polityki rolnej UE i jednocześnie rokiem ożywionej dyskusji nad przyszłym kształtem tej polityki, Agencja Rynku Rolnego realizowała powierzone jej zadania, dążąc do stabilizacji rynku rolno-żywnościowego, rozwoju i poprawy konkurencyjności produktów rolno-spożywczych, a także do poprawy jakości konsumpcji oraz zachowania tradycji kulinarnych. Było to m.in. skutkiem rosnącej w ostatnich latach roli realizowanych przez ARR mechanizmów wspierających spożycie oraz promujących żywność (w tym produkty regionalne, tradycyjne, ekologiczne i objęte systemami gwarantowanej jakości). W świetle przepisów prawa krajowego ARR od 1 stycznia 2012 roku jest agencją wykonawczą. W ramach ustawowych zadań ARR realizuje mechanizmy wspólnej polityki rolnej zgodnie z zasadami określonymi w prawodawstwie unijnym i krajowym. Agencja administruje także funduszami promocji produktów rolno-spożywczych. Źródłem finansowania mechanizmów są Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji (EFRG) i budżet krajowy.

Od akcesji Polski do UE do końca 2012 roku ARR wypłaciła beneficjentom funkcjonującym w sektorze rolno-żywnościowym 10,7 mld zł. Ponadto w zakresie realizacji programu pomocy żywnościowej przekazano gotowe artykuły spożywcze o wartości ponad **2 mld zł**. Dodatkowo z funduszy promocji produktów rolno-spożywczych wypłacono **183,4 mln zł**.

W 2012 roku ARR wypłaciła ogółem 764,4 mln zł. W ramach prefinansowania mechanizmów WPR wydatkowano 488,9 mln zł, a na realizację mechanizmów finansowanych z budżetu krajowego – 275,5 mln zł. Ponadto do najuboższych w ramach realizacji programu pomocy żywnościowej przekazano gotowe artykuły spożywcze o wartości **325 mln zł**, a z funduszy promocji produktów rolno-spożywczych wypłacono **48,3 mln zł**. Najwyższe wydatki zrealizowano w ramach programu pomocy żywnościowej (34%), a także na rynkach: mleka i przetworów mlecznych (19%), nasion (13%) oraz mięsa czerwonego (9%). W strukturze wydatków Agencji 58% środków przeznaczono na wsparcie konsumpcji, 27% ogółu środków finansowych stanowiły wypłaty dla producentów rolnych, zaś do przedsiębiorców działających w obszarze przetwórstwa rolno-spożywczego i handlu zagranicznego trafiło 15% środków finansowych.

Realizacja wsparcia finansowego kierowanego do uczestników rynku nie wyczerpuje zakresu zadań ARR. **Agencja realizuje również szereg mechanizmów i działań niefinansowych**, takich jak kwotowanie produkcji mleka, mechanizmy handlu zagranicznego, a także monitorowanie i kontrola procesu produkcji oraz przetwórstwa (na rynkach: wina, cukru, mleka i przetworów mleczarskich, tytoniu, owoców i warzyw oraz w zakresie odnawialnych źródeł energii).

W 2012 roku Agencja Rynku Rolnego realizowała działania w zakresie:

► **wspierania konsumpcji** – propagowano spożycie mleka i jego przetworów wśród dzieci i młodzieży szkolnej (program „Szklanka mleka”) oraz owoców i warzyw wśród uczniów klas I-III szkół podstawowych (program „Owoce w szkole”);

► **pomocy żywnościowej** w ramach mechanizmu WPR „Dostarczenie nadwyżek żywności najuboższej ludności Unii Europejskiej”;

► **wspierania promocji żywności** – Agencja współfinansowała branżowe kampanie promocyjne i informacyjne, administrowała dziewięcioma funduszami promocji produktów rolno-spożywczych, realizowała działania delegowane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, inicjowała działania promocyjne mające na celu rozwój lokalnej produkcji, a także rozpoczęła realizację branżowego programu promocji branży polskich specjalności żywnościowych;

► **limitowania produkcji** mleka, cukru i izoglukozy oraz skrobi ziemniaczanej;

► **wspierania producentów i rynków rolnych** – ARR realizowała dopłaty do materiału siewnego, wypłacała środki finansowe w związku z restrukturyzacją rynku cukru (przeznaczone na zakup maszyn i urządzeń do produkcji rolnej oraz na inwestycje obejmujące przetwórstwo produktów rolnych na cele energetyczne), a także wspierała rynek produktów pszczołowych;

► **płatności uzupełniających**, skierowanych głównie do producentów rolnych w sektorze skrobi ziemniaczanej, w ramach limitów środków finansowych przyznanych przez KE;

► **administrowania wymianą towarową z zagranicą** – ARR wydawała pozwolenia na wywóz/przywóz na rynkach rolno-żywnościowych oraz wypłacała refundacje do wywozu wybranych produktów rolno-spożywczych;

► **dopłat do prywatnego przechowywania** masła;

► **dopłat do przetwórstwa i produkcji** – Agencja dopłacała do produkcji skrobi ziemniaczanej (premie produkcyjne), do produkcji suszu paszowego oraz do przetwórstwa słomy lnianej i konopnej na włókno;

► **działań monitorujących i kontrolujących procesy produkcji oraz przetwórstwa** – ARR administrowała potencjałem produkcyjnym winorośli i wina, odbiorem i przetwórstwem surowca tytoniowego, wystawiała certyfikaty dla masła przeznaczonego do wykorzystania w mechanizmach WPR w innych państwach członkowskich UE, monitorowała rynek biokomponentów i biopaliw ciekłych oraz produkcję biogazu rolniczego, kontrolowała wykorzystanie roślin energetycznych, monitorowała rynek cukru, kontrolowała przetwarzanie cukru przemysłowego oraz wydawała pozwolenia na przywóz cukru do rafinacji. W 2012 r. ARR przygotowywała się do uruchomienia od 2013 r. nowego działania w zakresie odnawialnych źródeł energii, polegającego na pozyskiwaniu i gromadzeniu informacji dotyczących infrastruktury energetycznej służącej do wytwarzania biokomponentów oraz energii elektrycznej z biogazu rolniczego.

Producenci rolni, przetwórcy, eksporterzy oraz inni beneficjenci uczestniczący w mechanizmach administrowanych przez ARR zobowiązani są do zarejestrowania się w Centralnym Rejestrze Przedsiębiorców (CRP) prowadzonym przez Agencję Rynku Rolnego. Od akcesji Polski do UE do końca 2012 roku w CRP zarejestrowano 601 tys. przedsiębiorców, w tym w 2012 r. dokonano rejestracji 14,6 tys. nowych uczestników mechanizmów. W 2012 r. ARR wydała 233,5 tys. rozstrzygnięć administracyjnych. ARR prowadziła również działania o charakterze informacyjno-analitycznym (sporządzała m.in. cykliczne i doraźne analizy rynkowe, prognozy, informacje oraz opracowania) mające na celu systematyczne dostarczanie danych uczestnikom rynku rolno-żywnościowego. Agencja podejmowała również szeroko zakrojone działania informacyjne mające na celu poszerzenie wiedzy uczestników rynku o zasadach realizacji mechanizmów WPR administrowanych przez ARR oraz o warunkach uczestnictwa w tych mechanizmach. Ponadto w ramach współpracy międzynarodowej ARR uczestniczyła w unijnym procesie decyzyjnym oraz udzielała wsparcia państwu kandydującemu do UE poprzez zapewnienie im pomocy eksperckiej w ramach programów pomocowych finansowanych ze środków krajowych i unijnych. Prowadziła również działania wspierające nawiązywanie i umacnianie kontaktów handlowych z zagranicą przez polskich producentów produktów rolno-spożywczych.

Źródło: Marek Dyngus na podstawie danych ARR.

Mam Kota na punkcie mleka!

► KRAJ

Ruszyła ogólnopolska kampania informacyjno-promocyjna dotycząca promocji mleka i produktów mlecznych „Mam kota na punkcie mleka” realizowana w ramach mechanizmu wspólnej polityki rolnej „Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych”, administrowanego przez Agencję Rynku Rolnego.

Pierwszą kampanią realizowaną na rynku mleka przez ARR w latach 2008-2010 był program „Stawiam na mleko i produkty mleczne”, której organizatorem był Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich – Związek Rewizyjny. Celem kampanii promocyjnych jest wzmocnienie pozycji wspólnotowych artykułów żywnościowych na rynku globalnym oraz zwiększenie popytu na określone produkty poprzez zachęcanie do ich konsumpcji. Prowadzone działania mają służyć zwiększeniu stopnia przejrzystości rynku oraz kształtowaniu preferencji nabywców. Współpraca instytucji publicznych oraz organizacji pozarządowych w tym mechanizmie może przyczynić się do kształtowania pozytywnego wizerunku oraz promocji podmiotów uczestniczących w realizacji działań edukacyjnych, promocyjno-informacyjnych oraz społecznych. O dofinansowanie w ramach mechanizmu „Wsparcie działań promocyjnych

i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych” administrowanego przez ARR mogą ubiegać się organizacje zrzeszające producentów, przetwórców i dystrybutorów, które są reprezentatywne dla danej branży rolnej. Udział środków z budżetu UE nie może przekroczyć 50% faktycznego kosztu programu. Wydatki z budżetu państwa członkowskiego stanowią minimum 30%, a pozostałe 20% stanowi udział własny organizacji proponującej, który może pochodzić z funduszy promocji produktów rolno-spożywczych.

Jednoroczne, dwu- lub trzyletnie programy promocyjne i informacyjne mogą być prowadzone odrębnie na rynku unijnym lub na rynkach krajów spoza UE. Obejmują one głównie działania

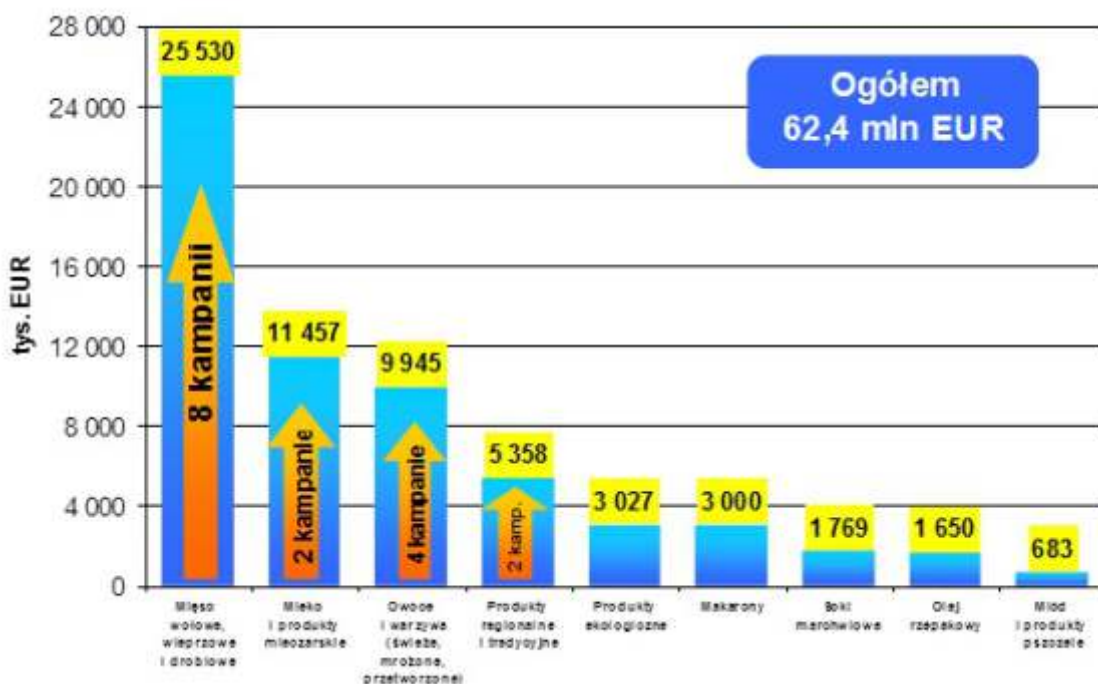
w ramach: public relations, udziału w targach, organizacji szkoleń, funkcjonowania serwisu internetowego oraz produkcji i emisji reklam telewizyjnych i radiowych. Działania te nie mogą bezpośrednio wspierać konkretnych marek, znaków towarowych czy też firm. Od akcesji Polski do UE Agencja Rynku Rolnego wspierała realizację 19 kampanii promocyjno-informacyjnych (oprócz ww. m.in. „Marchewka”, „Mrożonki pełne natury”, „Życie miodem słodzone”, „Stół pełen smaków”, „5 x dziennie warzywa i owoce”, „Pokochaj olej rzepakowy”, „Makarony Europy”, „Jabłka każdego dnia”, „Europejskie mięso – tradycja, jakość i smak”).

„Mam kota na punkcie mleka” to 3-letnia kampania promocyjno-informacyjna realizowana na rynku polskim przez konsorcjum dwóch organizacji – Polską Izbę Mleka i Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka. Kampania skierowana jest do dwóch grup docelowych: dzieci w wieku 8-13 lat oraz rodziców/opiekunów dzieci. Program poprzez wszystkie swoje działania ma uświadomić młodym konsumentom oraz rodzicom korzyści płynące z picia mleka

i spożywania jego przetworów, ale przede wszystkim krzewić ideę, że picie mleka jest modne

i ma to pozytywny wpływ na jakość życia – zarówno w aspekcie rozwojowym jak i zdrowotnym.

Całkowity budżet kampanii wynosi 2,4 mln euro netto. Na kampanię zostało udzielone również wsparcie ze środków Funduszu Promocji Mleka w wysokości 4,6 mln zł.

Budżety polskich kampanii branżowych administrowanych przez ARR w okresie maj 2004 – grudzień 2012

„Mam kota na punkcie mleka” to 3-letnia kampania promocyjno-informacyjna realizowana na rynku polskim przez konsorcjum dwóch organizacji – Polską Izbę Mleka i Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka. Kampania skierowana jest do dwóch grup docelowych: dzieci w wieku 8-13 lat oraz rodziców/opiekunów dzieci. Program poprzez wszystkie swoje działania ma uświadomić młodym konsumentom oraz rodzicom korzyści płynące z picia mleka

Źródło: Marek Dyngus na podstawie danych ARR.

Ropa naftowa – więcej niż czarne złoto

► KRAJ

W dzisiejszym świecie nie sposób wskazać dziedziny naszego życia, która w sposób bezpośredni lub pośredni nie jest związana z produkcją ropy naftowej i ze zmianami jej cen. Przeciętny konsument zmiany cen ropy naftowej kojarzy z droższym lub tańszym paliwem na stacjach benzynowych. Problematyka ta jest jednak bardziej skomplikowana. Drożejąca ropa naftowa przekłada się, bowiem w oczywisty sposób na wzrost kosztów produkcji żywności oraz kosztów transportu, co z kolei wywołuje przeważnie spadek popytu na niektóre droższe towary. Niezaprzeczalnym faktem jest, że rosnące ceny ropy naftowej mają również duży wpływ na wzrost cen nawozów wykorzystywanych w produkcji rolniczej. Dzieje się tak za sprawą cen gazu, który jest podstawowym surowcem do produkcji nawozów i którego cena wykazuje znaczną korelację z cenami ropy naftowej. Ponadto zależności te stają się jeszcze bardziej skomplikowane, gdy zdamy sobie sprawę, że drożejąca ropa naftowa stymuluje wzrost produkcji biopaliw jako alternatywy energetycznej, co z kolei również winduje ceny żywności. Wynika to z bardzo prostej przyczyny, mającej jednak skomplikowany mechanizm. Po pierwsze uprawa wielu popularnych roślin rolniczych, zamiast na zaspokojenie potrzeb żywieniowych społeczeństwa jest przeznaczana na cele energetyczne. Skutek – mniejsza ich podaż do konsumpcji, a co za tym idzie wzrost cen. Równocześnie arealy, na których dotychczas uprawiano rośliny żywnościowe są przekształcane na uprawy roślin typowo energetycznych. Skutek wiadomy ... Z drugiej strony wzrost cen ropy naftowej jest korzystny, szczególnie dla jej wydobywców oraz dla gospodarek tzw. surowcowych, dla których zyski z jej sprzedaży są motorem napędowym wzrostu gospodarczego.

Czy istnieje alternatywa dla ropy?

Czy w dzisiejszej rzeczywistości jesteśmy w stanie zastąpić całkowicie ropę naftową innymi alternatywnymi źródłami energii? Odpowiedź na to pytanie nie jest jednoznaczna. Istnieje obecnie wiele alternatywnych źródeł energii, o których wspomina się, gdy poruszany jest problem ewentualnego wyczerpania się zasobów ropy na świecie. W telegraficznym skrócie do najpopularniejszych wymienianych alternatywnych dla ropy naftowej źródeł energii zalicza się; energię z gazu, energię jądrową oraz odnawialne źródła energii (biopaliwa, energię słoneczną, wiatrową, geotermalną).

Czy jednak ktoś z nas postawił sobie szczerze pytanie, co się stanie jeżeli naprawdę przyjdzie nam kiedyś zmierzyć się z problemem braku ropy naftowej na świecie. Czy rzeczywiście wymienione alternatywne źródła energii pozwolą na utrzymanie obecnego stanu rzeczy? Odpowiedź na to pytanie na dzień dzisiejszy niestety brzmi – nie!

Albowiem musimy sobie uświadomić, że do produkcji m a s z y n i urządzeń, które korzystać będą z alternatywnych źródeł energii potrzebna jest ropa naftowa. Co więcej ropa naftowa to obecnie nasz

komfort i wygoda, to tacy „pracownicy”, którzy pracują dla nas na każdym etapie naszego życia, gdy śpimy, pracujemy czy wypoczywamy.

Ropa naftowa pozwala produkować leki, które dajemy naszym bliskim, gdy tego potrzebują, to ubrania, w które tak chętnie się ubieramy, to zabawki, które kupujemy naszym dzieciom. Ropa to również nawozy, bez których produkcji nie jesteśmy w stanie zaspokoić naszych potrzeb żywnościowych. Wyliczankę taką można prowadzić w nieskończoność, gdyż do produkcji opakowań plastikowych, torebek, materiałów budowlanych itp. potrzebujemy przetworzonej ropy naftowej. Jeżeli kiedyś zabraknie ropy naftowej to odstawimy samochód i ... będziemy jeździć komunikacją miejską! Nie, nie będziemy nią jeździć, ponieważ bez ropy nie powstaną środki transportu! Można sobie zadać pytanie gdzie będziemy mieszkać, czy bez produktów powstających z przetworzenia czarnego złota da się wybudować komfortowe domy? Co będzie z naszymi drogami, mostami. Nowoczesne technologicznie, lekkie i wytrzymałe materiały epoksydowe też powstają przy wykorzystaniu ropy naftowej. To wszystko, co tu napisałem, są to oczywiście truizmy, ale są to komunały, nad którymi, na co dzień się nie zastanawiamy.

Czy zabraknie ropy?

Mocno medialnym tematem poruszonym przy każdorazowej wyższości cen ropy naftowej jest pytanie, czy zabraknie ropy naftowej i kiedy to się stanie?

Największe odkryte dotąd złoża ropy naftowej pochodzą z lat 60-tych dwudziestego wieku. W następnych dekadach pomimo postępu technologicznego odkrywano złoża były coraz mniejsze i coraz trudniej dostępne, m.in. w eksplorowanych dnach oceanicznych czy trudnodostępnych terenach Arktyki. Jednocześnie odkrywano złoża były i są coraz mniej zasobne. Obecnie coraz częściej przedsiębiorstwa wydobywcze zajmują się wykorzystaniem ropy mocno zasiarczonej o dużej gęstości, której pozyskanie jest trudniejsze i bardziej kosztowne. Coraz częściej, dzięki postępowi technologicznemu ma miejsce eksploracja łupków bitumicznych. Pomimo tego szacunki ekspertów wskazują, że światowe zużycie ropy naftowej zaczyna być większe od odkrywanych nowych jej źródeł. Coraz częściej nowoodryte złoża ropy naftowej są tak „niewielkie”, że zaspokajają światowy popyt na zaledwie kilka miesięcy. Niezaprzeczalnym faktem jest, że w obliczu następnych dziesięcioleci przyjdzie się nam zmierzyć z twardą rzeczywistością, w której „stare” złoża ropy zaczną się wyczerpywać, a nowe nie będą w stanie zapełnić tej luki. Dokona to się prawdopodobnie tym szybciej im obecne „wielkie” rozwijające się gospodarki osiągną poziom życia państw najbogatszych, a co za tym idzie taki sam lub większy poziom konsumpcji ropy naftowej.

Jak w obliczu takiego kryzysu wyglądać będzie wtedy świat? Przypuszczam, że najmniej uciążliwą konsekwencją ewentualnego wyczerpywania się zasobów ropy naftowej będą jej wysokie ceny, sięgające nawet może i kilkuset dolarów za baryłkę. Znacznie gorszym scenariuszem mogą być częstsze konflikty zbrojne o kurczące się złoża oraz niepokoje społeczne, które będą mieć zasięg nie tylko lokalny, ale i globalny. Może jednak inwencja i potencjał ludzkich umysłów pozwoli do tego czasu rozwiązać ten potencjalny problem? Może dokona się rewolucja technologiczna, która pozwoli nam w pewnym stopniu uniezależnić się od czarnego złota? Musimy być optymistami! Nie ulega jednak wątpliwości, że dużej części obecnego pokolenia przyjdzie za jakiś czas stawić czoła opisanym problemom.

Martyn Mieczkowski

Uważaj co podpisujesz!!!

► KRAJ

Jak uniknąć niekorzystnych

ch dla rolników zapisów w umowach dzierżawy po elektrownie wiatrowe.

Rynek energii wiatrowej w Polsce rozwija się bardzo prędko. Powstaje coraz więcej nowych farm wiatrowych. Najczęściej na terenach rolnych. Najbardziej rozpowszechnioną formą uzyskania praw do nieruchomości, na której będzie zrealizowana elektrownia wiatrowa, jest forma dzierżawy.

Podpisując umowę na dzierżawę ziemi pod budowę farm wiatrowych należy pamiętać, że jest to umowa długoterminowa,

na co najmniej 20 lat, wyłączająca część ziemi z produkcji rolnej, często obwarowana wysokimi karami umownymi. Należy pamiętać, że po jednej stronie stoi podmiot cechujący się dużą wiedzą fachową w dziedzinie zawierania tego typu umów, a po drugiej stronie mamy producenta rolnego, który jest fachowcem w zupełnie innej dziedzinie. W tym artykule chciałbym wskazać najczęściej występujące, niekorzystne zapisy umowne dla rolników, tak aby była to umowa również korzystna dla rolnika i nie doprowadzała do sytuacji, że zyski z zaprzestanej produkcji rolnej, byłyby wyższe od wpływów z posadowienia elektrowni wiatrowych.

Pierwszy element na który chciałbym zwrócić jest czas na jaki jest zawierana umowa. Umowa na budowę farm wiatrowych jest zawierana na okres 20, 30 lat. W treści umów na pewno muszą się znaleźć postanowienia umożliwiające jednostronne rozwiązanie umowy przez wydzierżawiającego rolnika, ze skutkiem natychmiastowym, w przypadku nie wnoszenia czynszu lub innych opłat, a także naruszenia przez dzierżawcę innych ważnych dla interesów rolnika postanowień umowy. Bardzo niebezpieczny jest również zapis, w którym dzierżawca (inwestor) może w drodze oświadczenia złożonego wydzierżawiającemu, bez woli drugiej strony, przedłużyć czas trwania umowy o dalszy okres. Takie przedłużenie powinno odbywać się w formie negocjowanego obustronnie aneksu do umowy, bądź zależeć od zgody rolnika. Nie może być tak, aby rolnik w przypadku rażącego naruszenia przez dzierżawcę istotnych postanowień umowy, nie mógł wypowiedzieć umowy ze skutkiem natychmiastowym, bądź za wypowiedzeniem.

Przykładem takiego niekorzystnego zapisu może być punkt uprawniający do rozwiązania umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku 3-miesięcznej zwłoki dzierżawcy w zapłacie czynszu dzierżawnego, ale pod warunkiem pisemnego uprzedzenia dzierżawcy o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczenia mu dodatkowego, co najmniej 3-miesięcznego terminu zapłaty zaległego czynszu. Tak sformułowany zapis wprowadza obowiązek do wyznaczenia kolejnego terminu zapłaty zaległości. W konsekwencji umożliwia

zwleknięcie z uiszczeniem czynszu przez okres trzech miesięcy bez żadnych sankcji oraz oznacza, że zwłoka w płatności czynszu musi sięgać aż pół roku, aby móc wypowiedzieć umowę dzierżawy. Bardzo niebezpieczny dla wydzierżawiającego (rolnika) jest również zapis zastrzegający dzierżawcy prawo wykupu nieruchomości w przypadku zbycia jej na rzecz osoby trzeciej. Taki ogólny i niedoprecyzowany zapis może uniemożliwić wydzierżawiającemu, przeniesienia własności nieruchomości, np. na syna w przypadku skorzystania z prawa do emerytury lub renty, gdyż w tym momencie dzierżawca może ziemię wykupić. Tak więc niezwykle ważne jest zamieszczenie w umowie odpowiednich wyłączeń.

Kolejnymi zapisami, ważnymi z ekonomicznego punktu rolnika, są kwestie naliczania czynszu i rozliczeń wydzierżawiającego z tytułu otrzymanych opłat. Umowy najczęściej zakładają, że dzierżawca będzie zobowiązany do zapłaty czynszu dopiero od momentu uruchomienia produkcji energii, w wysokości określonym procentem od wartości sprzedanej energii elektrycznej. Należy pamiętać, że okres od przekazania gruntu do czasu rozpoczęcia produkcji energii elektrycznej, może wynieść trzy lata lub dłużej. Warto zastrzec termin trwania umowy do jakiego dzierżawca zobowiąże się uruchomić elektrownię (np. 4 lata). Jest to związane ze zjawiskiem rezerwowania przez firmy miejsc pod elektrownie i następnie ich odsprzedaży. Spotyka się też ustalanie wysokości czynszu tylko od procentowej wartości sprzedanej energii, bez stawek kwotowych za dzierżawę danej nieruchomości gruntowej. Najkorzystniejszy dla rolnika, jest czynsz mieszany, tzn. ustalany jako czynsz kwotowy (stawka za ustalony w umowie okres) oraz prowizja procentowa od wartości sprzedanej energii elektrycznej. Warto, aby ustalić pewną kwotę czynszu od momentu podpisania umowy przedwstępnej, gdyż postawienie masztu pomiarowego wiatrów i następnie proces inwestycyjny, będzie wyłączał część gruntu z produkcji rolnej, ograniczał możliwości w zakresie dysponowania i obciążania gruntu. Często firmy obiecują, dość wysoką stałą kwotę dzierżawną i dopiero po podpisaniu umowy okazuje się, że jest to kwota ustalona za 1 MW mocy zainstalowanej, a nie za postawiony maszt wiatrowy. Ważne jest aby czynsz dzierżawny był co roku waloryzowany. Należy pamiętać, że od dochodu za dzierżawę gruntu pod działalność gospodarczą rolnik zapłaci podatek do urzędu skarbowego w wysokości 19%. Przy zawieraniu umów należy przeanalizować sposób rozłożenia ciężarów i opłaty o charakterze publicznoprawnym (podatki i opłaty obligatoryjne), dotyczących nieruchomości będącej przedmiotem umowy.

Często umowy też nie zawierają postanowień, kto ponosi koszty związane z wykonywaniem obowiązków przyjętych na siebie przez rolnika. Umowy często zakładają, że rolnik zobowiązany jest dokonać określonych czynności faktycznych, prawnych, bez ustalenia kto poniesie koszt tych czynności. Wydzierżawiający nie powinien również brać na siebie obowiązku uzyskania pozwolenia na posadowienie wiatraka, zobowiązując do tego dzierżawcę.

Należy także uważać na postanowienia umożliwiające zmiany podmiotowe po stronie dzierżawcy, bez możliwości wyrażenia zgody przez wydzierżawiającego. W innym przypadku rolnik nie będzie miał wpływu na wiarygodność ekonomiczną i fachową drugiej strony.

Bardzo istotne są także postanowienia, dot. usytuowania dzierżawionej działki. Ważne aby była położona w miejscu najmniej uciążliwym w korzystaniu dla reszty gruntu. Działkę taką najlepiej wydzielić geodezyjnie i założyć dla niej odrębną księgę wieczystą na koszt dzierżawcy.

cd. strona 14

cd. Uważaj co podpisujesz!!!

W umowie trzeba doprecyzować jaka ilość gruntu będzie przeznaczona pod elektrownie, drogi dojazdowe, infrastrukturę i od tych elementów też powinno się zażądać opłaty dzierżawnej. Warto też zawrzeć zapis, co do wspólnego uzgodnienia przebiegu sieci przesyłowej do elektrowni. Powinno się też uważać na zapisy ograniczające prawo do rozbudowy budynków gospodarczych, czy nawet posadzenia nowych drzew.

Rolnik musi zwrócić też uwagę na odległość wiatraków od siedliska. Ze względu na obowiązujące rozporządzenie dot. dopuszczalnych norm hałasu farma wiatrowa powinna znajdować się w odległości co najmniej 500 metrów od budynków mieszkalnych. Przy wysokich wiatrakach 80m i więcej sugerowałbym odległość od 2 do 3 km od zabudowań, na wzór rozwiązań niemieckich.

W umowie muszą się również znaleźć rozstrzygnięcia, co do ponoszenia odpowiedzialności odszkodowawczej za szkody wyrządzone wydzierżawiającemu lub osobom trzecim w związku z budową, uruchomieniem i eksploatacją elektrowni wiatrowej lub za szkody za które wydzierżawiający będzie odpowiadał w stosunku do osób trzecich. Zapis musi wyraźnie wskazywać tutaj osobę dzierżawcy. Powinien nakładać na dzierżawcę obowiązek zawarcia ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej i przedłożenia polisy wydzierżawiającemu.

Nie można też zapomnieć o obowiązkach dzierżawcy po zakończeniu obowiązywania umowy dotyczących przywrócenia wydzierżawianej nieruchomości do stanu sprzed zawarcia umowy. Często jest to zagadnienie opisywane ogólnikowo, mało precyzyjnie lub wcale. Powinien to być zapis szczegółowy, nakładający na dzierżawcę obowiązek rekultywacji gruntu, w taki sposób aby w przyszłości było możliwe wykorzystywanie nieruchomości na cele związane z produkcją rolniczą. Bardzo dobrym rozwiązaniem jest zobowiązanie dzierżawcy do utworzenia na własny koszt funduszu przeznaczonego na sfinansowanie rozbiórki elektrowni wiatrowej i rekultywację terenu.

Bardzo niebezpieczne są wysokie kary umowne wpisywane już w umowach przedwstępnych. Są przypadki, że wynoszą one dla rolnika nawet 990 tys. złotych. Jest to często wartość przewyższająca całe gospodarstwo rolne. Zapisy, co do kar umownych dają często bardzo duże możliwości do jej nałożenia na rolnika, np. jeśli rolnik z jakichś powodów, nawet losowych, chciałby odstąpić od umowy, to grozi mu kara umowna w pełnej wysokości.

Nie można też zapomnieć, aby sądem właściwym do rozpatrywania sporów, był sąd miejsca położenia nieruchomości, a nie sąd siedziby dzierżawcy. Często może to być podmiot zagraniczny i w tym momencie rozstrzygnięcie sporów będzie mocno utrudnione.

Należy także pamiętać, że powierzchnia zajęta pod wiatrak będzie wyłączona z produkcji rolniczej, dlatego też należy dokonać zmiany w deklaracji dotyczącej dopłat bezpośrednich składanej w ARiMR.

W artykule pokazałem tylko niektóre niekorzystne uregulowania w umowach dzierżawy pod elektrownie. Przed podpisaniem umowy warto skontaktować się z prawnikiem w celu wyjaśnienia wszelkich niejasności. Takiej pomocy udzielą też Izba Rolnicza i Ośrodek Doradztwa Rolniczego. Zawsze miejmy świadomość, że przygotowaniem umów zajmuje się wyspecjalizowana firma, która najczęściej odsprzedaje je inwestorowi. Stąd nie ma wątpliwości, że druga strona będzie starała się zabezpieczyć swoje interesy, a nie rolnika.

Witold Rytwiński

Zmiany w systemach wsparcia bezpośredniego

► KRAJ

W marcu br. Prezydent RP podpisał ustawę o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego. Ustawa wprowadza podstawy prawne dla przyznania przejściowego wsparcia krajowego za 2013 r. i jest formalnym wyrazem podjęcia przez Polskę decyzji o stosowaniu tej formy pomocy.

Zmienione przepisy rozporządzenia nr 73/2009 umożliwiły nowym państwom członkowskim, stosującym system jednolitej płatności obszarowej, stosowanie w odniesieniu do 2013 r. przejściowego wsparcia krajowego. Może ono zostać przyznane rolnikom z sektorów, dla których

w 2012 r. zatwierdzono krajowe płatności uzupełniające, a warunki przyznawania wsparcia są identyczne z warunkami przyznawania krajowych płatności uzupełniających na 2012 r.

W związku z powyższym wsparcie przejściowe będzie realizowane w:

- sektorze I (który obejmuje m. in. zboża, rośliny oleiste, wysokobiałkowe i motylkowate),
- sektorze upraw paszowych na trwałych użytkach zielonych (sektor, w którym stosowano tzw. płatność zwierzęcą),
- sektorze chmielu,
- sektorze skrobi ziemniaczanej,
- sektorze tytoniu.

Realizacja przejściowego wsparcia krajowego za 2013 r. zapewni zatem ciągłość stosowania wsparcia krajowego w sektorach objętych dotychczas płatnościami uzupełniającymi. W przypadku zastosowania przejściowego wsparcia krajowego na maksymalnym, dopuszczonym przepisami unijnymi, poziomie, łączny poziom płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (płatności finansowane z budżetu unijnego oraz płatności finansowane z budżetu krajowego) za 2013 r. byłby zbliżony do poziomu płatności za 2012 r.

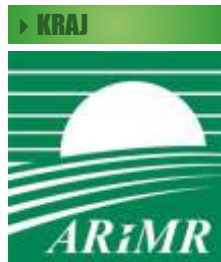
Poza przejściowym wsparciem krajowym, w 2013 r. w ramach systemów wsparcia bezpośredniego będą realizowane następujące rodzaje płatności:

- jednolita płatność obszarowa,
- wsparcie specjalne:
 - płatność do krów,
 - płatność do owiec,
 - specjalna płatność obszarowa,
 - płatność do surowca tytoniowego wysokiej jakości,
- płatności oddzielne:
 - płatność do pomidorów,
 - płatność do owoców miękkich,
 - płatność cukrowa.

Wnioski o przyznanie wymienionych wyżej płatności będzie można składać (również przez Internet) od 15 marca do 15 maja 2013 r. Podobnie jak w latach ubiegłych, na jednym formularzu będzie można ubiegać się o płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, pomoc finansową z tytułu wspierania gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (płatności ONW) oraz płatności rolnośrodowiskowe.

Źródło: MRiRW

Przypominamy o możliwości składania wniosków na rok 2013

Od 15 marca ARiMR będzie przyjmować wnioski o przyznanie płatności bezpośrednich, płatności ONW, płatności rolnośrodowiskowych oraz wnioski o wypłatę pomocy na zalesianie gruntów rolnych oraz innych niż rolne w ramach PROW 2007 - 2013 za 2013 r.

Zmiany w przyznawaniu płatności rolnośrodowiskowych

Od 2013 roku wprowadzono zmiany w płatnościach przyznawanych w ramach "Programu rolnośrodowiskowego" finansowanego ze środków PROW 2007 -2013.

Nowym rozwiązaniem, obowiązującym od roku 2013, jest możliwość dokonywania zmiany zobowiązania rolnośrodowiskowego w ramach Pakietu 1 Rolnictwo zrównoważone, polegającej na zwiększeniu obszaru, na którym to zobowiązanie jest realizowane, lub zmniejszeniu tego obszaru, jeżeli mimo tego zmniejszenia zobowiązaniem tym będzie objęty obszar gruntów rolnych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolnośrodowiskowej, na których jest prowadzona działalność rolnicza. Każde powiększenie gospodarstwa rolnego będzie kwalifikowane jako dopuszczalna zmiana zobowiązania realizowanego w ramach pakietu 1.

Ponadto płatność rolnośrodowiskowa za realizację Pakietu 1 Rolnictwo zrównoważone na obszarach szczególnie narażonych (OSN) przyznawana będzie do powierzchni maksymalnie 100 ha takich gruntów tj. położonych na obszarze OSN. Rolnicy gospodarujący na obszarach szczególnie narażonych powyżej 100 ha użytków rolnych są obowiązani na podstawie przepisów zawartych w programach działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych dla obszarów szczególnie narażonych do opracowania planu nawożenia. Wobec tego, że zobowiązanie rolnośrodowiskowe obejmuje jedynie te wymogi, które wykraczają ponad podstawowe wymagania, nie jest uzasadnione wspieranie w ramach Pakietu 1 prowadzenia działalności rolniczej według reguł rolnictwa zrównoważonego na obszarach szczególnie narażonych, dla których sporządzenie planu nawożenia stanowi podstawowe wymaganie.

Od roku 2013 nie ma możliwości wsparcia

realizacji dotychczasowych wariantów 2.9-2.12, a więc wariantów dotyczących upraw jagodowych i sadowniczych w ramach Pakietu 2 Rolnictwo ekologiczne. Wobec tego, od dnia 15 marca 2013 r. rolnicy nie będą mieli możliwości rozpoczęcia realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego w zakresie powyższych wariantów. Takie rozwiązanie jest podyktowane wzrastającą powierzchnią upraw sadowniczych wspieranych w ramach tego pakietu, bez równoczesnego, proporcjonalnego do tego wzrostu zwiększenia produkcji i sprzedaży owoców ekologicznych. Zakończenie wspierania upraw sadowniczych w ramach pakietu 2 jest uzasadnione również z uwagi na przekroczenie wartości docelowej wskaźnika powierzchni dla tego pakietu, określonego w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Jednocześnie zobowiązania podjęte do dnia 15 marca 2013 r. w zakresie upraw sadowniczych mogą być nadal kontynuowane. Poza tym zamiana zobowiązania rolnośrodowiskowego na warianty 2.9-2.12 nie będzie również dopuszczalna.

W ramach pakietu 2 Rolnictwo ekologiczne istnieje **możliwość zmiany wariantu 2.1 lub 2.2** realizowanych na gruntach, na których są uprawiane mieszanka wieloletnia traw lub mieszanka wieloletnia traw z motylkowatymi drobnonasiennymi, na wariant 2.3 lub 2.4, jeżeli grunty, na których są uprawiane te mieszanki, stały się trwałąmi użytkami zielonymi. Jest to związane z tym, że po upływie 5 lat uprawy takich mieszanek są kwalifikowane jako trwałe użytki zielone.

Kolejną zmianą dla beneficjentów Pakietu 2 Rolnictwo ekologiczne, którzy podejmą od dnia 15 marca 2013 r. nowe zobowiązanie rolnośrodowiskowe jest uzależnienie wysokości płatności rolnośrodowiskowej za realizację wariantu 2.3 i 2.4 od liczby posiadanych zwierząt tj. bydła, owiec, kóz i koni. Zgodnie z wprowadzonym rozwiązaniem, aby otrzymać płatności rolnośrodowiskowe do całej powierzchni trwałych użytków zielonych zadeklarowanej w ramach tych wariantów rolnik powinien utrzymywać taką liczbę tych zwierząt, która jest co najmniej równa obsadzie wynoszącej 0,5 DJP/ha trwałych użytków zielonych włączonych do ww. wariantów. Zmiana ta nie dotyczy rolników, którzy podjęli zobowiązanie rolnośrodowiskowe przed dniem 15 marca 2013 r.

Wprowadzono nową regulację dotyczącą

Pakietu 4 i Pakietu 5. Zgodnie z wprowadzoną zmianą, jeżeli w trakcie realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego grunty rolne, na których jest realizowane zobowiązanie, zostaną wyłączone z obszaru Natura 2000, realizowany na tych użytkach rolnych wariant Pakietu 5 Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000 staje się od następnego roku realizacją zobowiązania rolnośrodowiskowego odpowiednim wariantem Pakietu 4 Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000.

Kolejną wprowadzoną zmianą jest **zamknięcie możliwości ubiegania się o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej** w zakresie uprawy prosa w ramach wariantu 6.1 Produkcja towarowa lokalnych odmian roślin uprawnych (usunięcie prosa z listy roślin wspieranych w ramach wariantu 6.1). Począwszy od dnia 15 marca 2013 r., nie można będzie uprawiać prosa w ramach zobowiązania rolnośrodowiskowego w zakresie wariantu pierwszego pakietu 6. Płatność rolnośrodowiskowa w ramach tego wariantu do gruntów, na których jest uprawiane proso, może być przyznana tylko tym rolnikom, którzy realizują zobowiązanie rolnośrodowiskowe w tym zakresie podjęte przed dniem 15 marca 2013 r., czyli tym, którzy już przed tą datą otrzymywali płatność do uprawy prosa w ramach tego wariantu. Powyższe rozwiązanie wynika z faktu, że proso w nadmiernym stopniu zdominowało ten wariant. Na 12 gatunków roślin dopuszczonych do wsparcia w ramach tego wariantu tylko 9 cieszy się zainteresowaniem rolników, natomiast ponad 2/3 wspieranych powierzchni dotyczy właśnie prosa.

W odniesieniu natomiast do Pakietu 7 Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie, wprowadzono zasadę, zgodnie z którą, oprócz zwiększenia liczby zwierząt objętych zobowiązaniem rolnośrodowiskowym, dopuszcza się również zmniejszenie liczby zwierząt objętych tym zobowiązaniem. Taka zmiana nie będzie jednak dopuszczalna, gdyby miała ona doprowadzić do realizacji tego pakietu w odniesieniu do zwierząt, których liczba byłaby mniejsza niż liczba zwierząt pierwotnie objętych zobowiązaniem rolnośrodowiskowym. Ten minimalny poziom stanowi liczba zwierząt, do których została przyznana pierwsza płatność rolnośrodowiskowa.

cd. strona 16

Cd. Przypominamy o możliwości składania wniosków na rok 2013

Od 2013 roku, nie ma możliwości wsparcia realizacji wariantu 9.1 Utrzymanie 2-metrowych stref buforowych oraz 9.2. Utrzymanie 5-metrowych stref buforowych. Konieczność zakończenia, od roku 2013, wsparcia realizacji zobowiązań rolnośrodowiskowych w ramach tych wariantów wynika z wprowadzenia obowiązku przestrzegania obowiązkowych norm w ramach wzajemnej zgodności, dotyczących ustalenia stref buforowych wzdłuż cieków wodnych. Natomiast zgodnie z prawem wspólnotowym, płatności rolnośrodowiskowe mogą obejmować jedynie te zobowiązania, które wykraczają poza odpowiednie normy obowiązkowe. Realizacja podjętych zobowiązań rolnośrodowiskowych w tym zakresie zostanie zakończona, a rolnicy nie będą zobowiązani do zwrotu płatności rolnośrodowiskowej z tytułu zaniechania realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego.

Od roku 2013, w przypadku, gdy rolnik realizujący zobowiązanie rolnośrodowiskowe nie zamierza ubiegać się o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej za realizację danego wariantu, zamiast wniosku o przyznanie płatności, zobowiązany jest złożyć informację o gruntach, na których realizuje zobowiązanie rolnośrodowiskowe w danym roku, a w przypadku pakietu 7 - wskazać zwierzęta, w odniesieniu do których realizuje zobowiązanie rolnośrodowiskowe w zakresie tego wariantu w danym roku. Powyższa informacja składana jest w tych samych terminach co wnioski o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej.

Ponadto odstąpiono od ustalenia terminu początkowego wydawania decyzji w sprawie przyznania płatności rolnośrodowiskowej, który dotychczas był określony na dzień 1 grudnia roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej. Dzięki przyjęciu takiego rozwiązania możliwe będzie wcześniejsze realizowanie tych płatności. Zgodnie bowiem z przepisami UE, płatności rolnośrodowiskowe mogą być realizowane od dnia 16 października roku

złożenia wniosku o przyznanie płatności rolnośrodowiskowych.

Poza tym wprowadzone zostały nowe zasady, które określają warunki i tryb wstąpienia do toczącego się postępowania w sprawie przyznania płatności rolnośrodowiskowej w sytuacji śmierci rolnika albo wystąpienia innego zdarzenia prawnego powodującego następstwo prawne oraz w sytuacji przeniesienia posiadania gruntów rolnych lub stada zwierząt ras lokalnych objętych zobowiązaniem rolnośrodowiskowym.

Szczegółowe zasady przyznawania płatności rolnośrodowiskowych w roku 2013, rolnicy mogą pozyskać w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARiMR a także na stronie internetowej ARiMR, gdzie zamieszczone są szczegółowe informacje oraz wzory wymaganych dokumentów.

Wniosek o przyznanie pomocy w ramach "Programu rolnośrodowiskowego" składa się na wspólnym formularzu z wnioskiem o dopłaty bezpośrednie i ONW, w tym samym terminie czyli od 15 marca do 15 maja 2013 roku.

Źródło ARiMR

Konkurs na upominek promujący polską gospodarkę

> KRAJ

Ministerstwo Gospodarki ogłasza konkurs na projekt upominku promującego polską gospodarkę i wykorzystującego identyfikację wizualną Marki Polskiej Gospodarki. Do wygrania jest 15 tys. zł. Gotowe projekty można zgłaszać do 30 kwietnia 2013 r.

Projekt powinien być tematycznie związany z gospodarką i posiadać funkcję promocyjną oraz użytkową. Nagrodzony upominek będzie wykorzystywany w działaniach wyróżniających polską gospodarkę w kraju i na świecie.

Konkurs skierowany jest do studentów i absolwentów polskich uczelni (do dwóch lat po ukończeniu szkoły), w szczególności z wydziałów wzornictwa, form przemysłowych, projektowania itp.

Za najlepsze projekty Komisja Konkursowa przyzna nagrody: 15 tys. zł dla laureata I nagrody i kolejno 10 i 7 tys. zł za II i III miejsce.

Wręczenie nagród laureatom odbędzie się w Berlinie w dniach 5-9 czerwca 2013 r., podczas DMY 2013 International Design Festival, w trakcie którego odbędzie się Polish Design Focus, współorganizowany przez Ministerstwo Gospodarki.

W przypadku wyłonienia szczególnie udanego projektu, MG planuje jego zamówienie i wyprodukowanie, a następnie dystrybucję w trakcie wydarzeń promocyjnych w kraju i za granicą.

Termin składania dokumentacji konkursowej upływa 30 kwietnia 2013 r.

► Szczegółowe informacje www.mg.gov.pl/Fundusze+UE/POIG/Marka+Polskiej+Gospodark/Konkurs

160 mln zł na promocję polskiej gospodarki na świecie

Do 30 czerwca 2013 r. polscy przedsiębiorcy mogą składać wnioski o dofinansowanie działań promocyjnych prowadzonych na pięciu perspektywicznych rynkach zagranicznych. Szacowana kwota na ten cel wynosi blisko 15 mln zł. Pozostałe 145 mln zł jest przeznaczone na realizację branżowych programów promocji. Na przygotowanie m.in. materiałów promocyjnych oraz udział w targach i konferencjach przeznaczono w sumie aż 160 mln zł.

1 kwietnia 2013 r. MG rozpoczyna kampanię promującą polską gospodarkę w kraju i zagranicą. Jej celem jest poprawa wizerunku kraju wśród partnerów międzynarodowych, większy dostęp do informacji zarówno o Polsce, jak i warunkach prowadzenia działalności gospodarczej poza jej granicami oraz wzrost inwestycji naszych przedsiębiorców na rynkach zagranicznych.

Więcej informacji na stronie: www.mg.gov.pl/node/17972

Ile Kobiet dla Kobiet

► KRAJ

Dzień Kobiet na świecie obchodzony jest od ponad stu lat i chociaż w Polsce dla wielu jest PRLowskim reliktem, to również w naszym kraju ma swoją dłuższą historię. Wydaje się jednak, że jedyną stałą jest tylko data. Wszystko inne, a zwłaszcza tematy poruszane tego dnia z biegiem czasu ulegały zmianie. Jeszcze kilkadziesiąt lat temu była to okazja do dziękowania kobietom za to, że są wspaniałymi żonami i matkami. Wspomniane już czasy PRLu to okres masowego wręczania goździków i głoszenia, swoją drogą słusznych, ale na tamten moment służących wyłącznie komunistycznej propagandzie haseł, „że nie ma dziś w Polsce dziedziny, w której kobiety nie odgrywałyby ważnej roli”. Po dwudziestu latach kobiety nadal pełnią ważną rolę w każdej dziedzinie. Są dostrzegane nie tylko jako matki, żony i pracownice, ale także jako sprawne liderki, organizatorki, szefowe. Kompetencje i umiejętności kobiet są dziś zauważane, a ich potrzeby głośno komunikowane.

W dniu Święta Kobiet na zaproszenie Posła Zbigniewa Włodkowskiego i Burmistrza Pisu Jana Alickiego do Sejmu przyjechała 45 osobowa reprezentacja płci pięknej z terenu gminy Pisz na czele z panią Przewodniczącą Rady Miejskiej w Pisz Lillą Bednarek oraz aktywnymi paniami z Polskiego Stronnictwa Ludowego działającymi przy Kole Gospodyń Wiejskich w Rostkach. Radne, pielęgniarki, sołtyski i jednocześnie panie domu zostały oprowadzone osobiście po salach sejmowych przez posła i pana ministra Węgrzyna, szefa kancelarii sejmu. Dzięki takim przewodnikom

piszanki mogły wejść tam, gdzie mało które wycieczki zaglądają. Miłym zaskoczeniem dla zwiedzających była niespodzianka przygotowana przez posła, spotkanie przy kawie

z przedstawicielami parlamentu i rządu tj. panią wiceminister gospodarki Iloną Antoniszyn – Klik, ministrem Kancelarii Premiera Tomaszem Jędrzejczakiem, posłanką PSL Genowefą Tokarską, posłami Markiem Sawickim i Andrzejem Dąbrowskim. Poseł Włodkowski dziękując za aktywność w Radach Gmin, w Koła Gospodyń Wiejskich, w pełnieniu funkcji sołtysa czy w realizowaniu misji pielęgniarki przytoczył słowa premier Wielkiej Brytanii Margaret Thatcher- „Jeśli

chcesz komuś coś przekazać to wynajmij do tego mężczyznę, jeśli chcesz coś zrobić zaproponuj to kobiecie”. Radości nie było końca, a uwieńczeniem spotkania był symbolizujący święto kobiet tulipan oraz sejmowe prezenty.

Pani Małgorzata Karpińska- Karwowska Przewodnicząca Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Pielęgniarek i Położnych przy SP ZOZ w Pisz uważa, że - była to okazja do spotkania się z aktywnymi Paniami z różnych grup zawodowych działających w mieście i na wsi. Udział w dyskusji był okazją do wymiany doświadczeń i zaprezentowania nurtujących nas problemów w ramach debaty „Kobieca strona życia. Przestrzeń publiczna i przestrzeń prywatna”. Bezpośrednio po wizycie w Sejmie wycieczka pań udała się na obiad.

Punktem finalnym wizyty było zwiedzanie siedziby Polskiego Radia, gdzie zwiedzający zapoznali się z bieżącą pracą dziennikarską, historią polskiego radia oraz największymi gwiazdami radiowego eteru. Nad całością

wycieczki od początku do końca czuwał dyrektor biura poselskiego kol. Mariusz Trupacz, który podkreślił, że – każda forma aktywności społecznej, szczególnie wtedy gdy jest to aktywność kobiet, wymaga wyjątkowego podziękowania. Wycieczka do Warszawy, spotkanie z aktywnymi posłankami i Paniami Minister to nasze podziękowanie dla grona energicznych i kreatywnych Pań z naszego powiatu.

Mariusz Trupacz

Luty-Marzec

► KALENDARIUM Z RESORTÓW Ministerstwo Gospodarki
www.mg.gov.pl

► **27.02.2013 r.** – Konferencja „Wejście na rynek turecki szansą rozwoju polskich firm”.

► **28.02.2013 r.** – Minister gospodarki J. Piechociński wziął udział w uroczystej inauguracji produkcji nowego Opla-Cascady w zakładzie General Motors Manufacturing Poland (GMMP) Gliwice.

► **28.02.2013 r.** – Posiedzeniu Zespołu ds. Strategii „Europa 2020”, w czasie którego zaktualizowano Krajowy Program Reform na lata 2013-2014 oraz poruszono kwestie przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu.

► **06.03.2013 r.** – Polsko-Niemiecki Szczyt ICT.

► **07.03.2013 r.** – Rozpoczęcie targów CeBIT w Hanowerze, w czasie których wiceminister D. Bogdan spotkał się z szefem niemieckiej agencji ds. inwestycji zagranicznych i handlu.

► **11.03.2013 r.** – Ustawa o terminach zapłaty w transakcjach handlowych skierowana do podpisu Prezydenta.

► **15.03.2013 r.** – Spotkanie krajów UE rozwijających energetykę jądrową.

► **21.03.2013 r.** – Forum Gospodarcze Polska-Węgry.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
www.mpips.gov.pl

► **11.03.2013 r.** – Rozpoczęcie rekrutacji na szkolenia realizowane w ramach projektu systemowego „Wyrównywanie

szans na rynku pracy dla osób 50+”.

► **13.03.2013 r.** – Wspólna konferencja Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Typowe i nietypowe umowy o świadczenie pracy. Wady i zalety z perspektywy rynku pracy”.

► **13.03.2013 r.** – II Ogólnopolska Konferencja „Polska dla Rodziny – Karta Dużej Rodziny w miastach i gminach”, promująca system zniżek i ulg dla rodzin wielodzietnych.

► **22.03.2013 r.** – Rozstrzygnięcie resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na 2013 r. – asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
www.minrol.gov.pl

► **07.03.2013 r.** – I Kongres Eksporterów Przemysłu Rolno-Spożywczego, zorganizowany przez Stowarzyszenie Eksporterów Polskich.

► **12.03.2013 r.** – Spotkanie z przedstawicielami organizacji rolniczych, będących członkami COPA COGECA i CEJA. W spotkaniu uczestniczył minister rolnictwa i prezesi ARR, ARiMR, ANR oraz KRUS.

► **20.03.2013 r.** – Spotkanie z przedstawicielami branży mięsnej, którzy protestowali w sprawie zakazu „rytualnego” uboju zwierząt.

► **21.03.2013 r.** – Spotkanie z przedstawicielami Inspekcji Weterynaryjnej.

► **21.03.2013 r.** – Sukcesem dla polskiego rolnictwa zakończyły się dwudniowe negocjacje w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej. Polska m.in. uzyskała zgodę na stosowanie systemu płatności bezpośrednich SAPS do końca 2020 r. Ustalono, że w ramach płatności bezpośrednich będzie można wypłacać część płatności (12% koperty krajowej) w powiązaniu z produkcją. Kwoty cukrowe zostały przedłużone do 2017 r. Publiczna interwencja i prywatne przechowywanie zostało utrzymane do świeżego i chłodzonego mięsa wołowego dla zwierząt od 8 miesięcy. Działania proekologiczne (tzw. greening) będą obowiązkowe dla rolników ubiegających się o płatności bezpośrednie. Państwa członkowskie przeznaczą 30% koperty krajowej na wsparcie tych działań. Wyłączenie gruntów na cele ekologiczne zostało zmniejszone z 7% (proponowanych przez KE) do 5% powierzchni gruntów.

Agencja Rynku Rolnego

www.arr.gov.pl

► **23.02.2013 r.** – Opublikowane zostało rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) Nr 165/2013 ustalające z góry stawkę dopłat do prywatnego przechowywania masła na rok 2013.

► **28.02.2013 r.** – ARR wspólnie z Ambasadą Republiki Kazachstanu w Polsce organizują w dniach 22-23 maja 2013 r. w Gdańsku pierwszą edycję Polsko-Kazachstańskiego Forum Przedsiębiorców Branży Rolno-Spożywczej.

► **10.03.2013 r.** – ARR zaprasza organizacje branżowe lub międzybranżowe do składania propozycji programów promocyjnych i/lub informacyjnych.

► **12.03.2013 r.** – W Warszawie odbyła się konferencja inauguracyjna kampanii dotyczącej promocji wołowiny produkowanej w systemie jakości QMP (Quality Meat Program) realizowanej w ramach mechanizmu WPR „Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych”, administrowanego przez ARR.

► **12-13.03.2013 r.** – W Warszawie odbyło się szkolenie pt. „Skuteczny marketing, promocja i handel na rynku niemieckim i chińskim”, drugie z serii trzech szkoleń marketingowo-rynkowych, organizowanych przez ARR w ramach Branżowego Programu Promocji branży polskich specjalności żywnościowych.

► **20.03.2013 r.** – Zaproszenie do uczestnictwa w działaniu promocyjnym w Kanadzie, obejmującym udział w kolejnej edycji targów SIAL Canada 2013 wraz z misją gospodarczą w dniach 29 kwietnia – 2 maja 2013 r.

► **20-22.03.2013 r.** – Inauguracja kampanii informacyjnej pt. „Trzy znaki smaku” podczas odbywających się w Warszawie XVII Międzynarodowych Targach Gastronomicznych Euro Gastro.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

www.arimr.gov.pl

► **25.02.2013 r.** – Andrzej Gross został powołany na stanowisko Prezesa ARiMR.

► **07.03.2013 r.** – ARiMR zachęca rolników do składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich, ONW i rolnośrodowiskowych przez Internet.

► **12.03.2013 r.** – Od 27 marca do 23 kwietnia 2013 r. można będzie składać wnioski o przyznanie pomocy w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”.

► **14.03.2013 r.** – ARiMR informuje, że odbędą się 3 nabory wniosków o przyznanie pomocy na inwestycje finansowane z PROW na lata 2007-2013.

► **20.03.2013 r.** – W Polsce ponad połowa rolników ubiegających się o dopłaty bezpośrednie, gospodaruje w niekorzystnych warunkach np. na obszarach o zbyt małych albo zbyt dużych opadach deszczu lub w trudnym terenie np. na słabych glebach lub w górach (tzw. obszary ONW). Aby ułatwić im prowadzenie działalności rolniczej ARiMR, co roku wypłaca w ramach PROW 2007-2013 tzw. dopłaty ONW. W 2013 r. wnioski o dopłaty ONW złożyło 730 tys. rolników, a na udzielenie wsparcia ARiMR przeznaczy 1,355 mld zł.

► **20.03.2013 r.** – ARiMR rozpoczęła przyjmowanie wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich, ONW i rolnośrodowiskowych.

► **25.03.2013 r.** – Lokalne Grupy Działania przyjmują wnioski o wsparcie inwestycji z PROW 2007-2013. W Polsce działa 336 takich grup.

Więcej informacji do pobrania (pdf):

www.pslgrodzisk.pl/images/lider/kalendarium_z_resortow_marzec.pdf

FRANK ZAPPA - geniusz czy szarlatan?

► LEKSYKON LEGEND ROCKA

Rockowa scena kojarzy się głównie z przysłowiem „seks, narkotyki i rock and roll”. Trudno się na pozór z tą opinią nie zgodzić obserwując poczynania J. Hendrixa, J. Joplin czy K. Cobaina. Frank Zappa był zaprzeczeniem tej teorii. Jego życie pozbawione było skandali i „rock and rollowej jazdy na Maksie”. Wszystkie „odloty” i szaleństwa muzyk miał po prostu we krwi (należy w tym miejscu

nicponiowi puszczania tej płyty na dziecinny gramofonie. Pod koniec lat pięćdziesiątych Zappa wkroczył w dorosłe życie. Ukończył Antelope Valley School, przeniósł się do Los Angeles, podjął naukę w college’u na wydziale kompozycji i jeszcze zdążył się ożenić z dziewczyną, którą poznał kilka tygodni wcześniej (małżeństwo z Kay nie przetrwało próby czasu). Jako człowiek honoru młodzieniec szybko podjął pracę aby utrzymać rodzinę, ale nie była to sprawa prosta. Wreszcie za skomponowaną muzykę do niskobudżetowego filmu „Run Home Slow” Frank kupił małe studio nagraniowe. Jego muzyczna edukacja postępowała w zawrotnym tempie. Młody muzyk zaczął komponować muzykę poważną, piosenki, pastisze i eksperymentował z dźwiękiem. Obracał się głównie w elitarnym środowisku „świrów” z Los Angeles. Były to czasy gdy muzyka rockowa „rodziła się na kamieniu”. Dziwni ludzie, szalone pomysły, LSD, rewolucja seksualna, były zapowiedzią nowej psychodelicznej muzyki rockowej. Zappa jakoś nie był tym specjalnie zainteresowany i w rezultacie nigdy nie zaakceptował ideologii flower Power. Artysta zawsze uważał, że prawdziwi odlotowy z Los Angeles nie używali narkotyków.

W roku 1966 na scenę muzyczną wkroczyła nowa formacja The Mothers of Invention z debiutancką płytą „Freak Out”. Współtworzył grupę Zappa wraz z doskonałymi instrumentalistami (Ray Collins, Elliot Ingberg, Roy Estrada, Jimi Carl Black). Ta płyta była zapowiedzią czego będzie się można spodziewać w niedalekiej przyszłości po zupełnie nieznanym na rynku muzycznym L.A. artyście. Płyta była muzycznym konglomeratem wielu stylów muzycznych od rhythm and bluesa przez jazz-rock do muzyki poważnej włącznie. Po raz pierwszy na rynku płytowym ukazał się album dwupłytowy! O taką edycję Zappa stoczył zacięty bój z wytwórnią MGM. Płyta robiła olbrzymie zamieszanie w środowisku artystycznym i była bardzo popularna wśród słuchaczy. Tylko szefowie MGM uważali młodych muzyków z Mothers za kompletnych idiotów. Nie bardzo chcieli promować „Freak Out” i gdyby nie osobiste zaangażowanie Zappy prawdopodobnie kariera zespołu zakończyłaby się już na starcie

Kolejne płyty: „Absolutely Free i „We’re

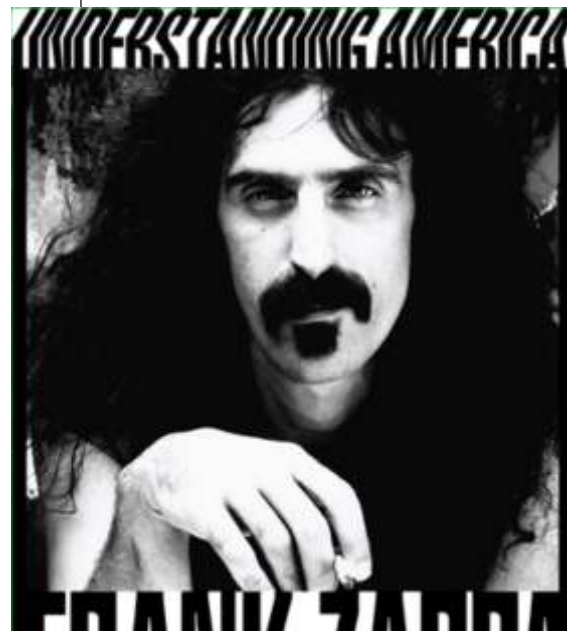
only in it for the Money” ugruntowały pozycję Franka i jego Mothers na amerykańskim rynku płytowym. Artysta udowodnił ludziom z wytwórni MGM, że na świrach za jakich uznawano zespół można zarobić pieniądze. W rodzimej prasie muzycznej zawrzało. Mothers of Invention uznano za najbardziej oryginalną grupę z muzycznego podziemia Zachodniego Wybrzeża. Natomiast w New York Times słynny krytyk Robert Sheldon pisał z zachwytem pisząc o zespole te słowa: „Przy nich The Beatles i The Rolling Stones brzmią jak skauci przy ognisku. Mothers to pierwszy zespół rockowy, który potrafi umiejętnie czerpać z twórczości Strawińskiego i innych kompozytorów muzyki współczesnej”. W 1968 r. Zappa wydał swój pierwszy autorski album „Lumpy Gravy”, który można śmiało określić jako najbardziej obrazoburcze dzieło. Na płycie słuchacz znalazł sąsiadujące ze sobą piosenki popowe z elektronicznymi eksperymentami muzyki konkretnej. Surrealistyczny klimat płyty podkreślała nazwa zespołu, który wykonał to niesamowite dzieło: Abnuceals Emukha Electric Symphony Orchestra. W skład tego niepowtarzalnego

Frank Zappa New York, 1980

podkreślić, że był osobą w pełni zdrową umysłowo). Nie spożywał alkoholu, a narkotykom wydał oficjalnie wojnę. Mogli się przekonać o tym muzycy, którzy grali w jego zespołach. Frank Zappa był ekscentrykiem i trudnym człowiekiem w życiu prywatnym. Nie znosił kompromisów, głównie w showbiznesie. Mocno stąpał po ziemi i nie dbał o tanią popularność. Od słuchacza wymagał dojrzałości muzycznej i nie oszczędzał go serwując na płytach bardzo różnorodną muzykę.

Urodził się w Baltimore w roku 1940 w biednej rodzinie urzędnika firmy pracującej dla armii. Muzyką mały Francesco zainteresował się w szkole podstawowej. Wtedy wstąpił do orkiestry szkolnej i został perkusistą. Mając 14 lat próbował pisać własne kompozycje, które nie miały nic wspólnego z modnym rock and rollem. Uwagę chłopca przyciągał zasłyszany w radio utwór Edgara Varese – ekscentrycznego twórcy współczesnej muzyki awangardowej. Gdy Zappa z wielkim trudem zdobył upragnioną płytę swojego mistrza z kompozycją Ionisation oszalał ze szczęścia. Niestety gdy matka usłyszała dobiegające z pokoju dziecinny kakofoniczne dźwięki kategorycznie zabroniła

happeningowego projektu muzycznego oprócz Francesco Vincenta Zappy weszli niektórzy koledzy z Mothers oraz chór. Za rok Zappa ponownie przypomniał o sobie genialnym albumem „Hot Rats”. Do dzisiaj płyta uznawana jest za dzieło wszechczasów w dziedzinie muzyki jazz-rockowej. Wspaniałe kompozycje, doskonała aranżacja i popisowe improwizacje gitarowe Zappy ozdobiły Hot Rats.

cd. strona 19

cd. FRANK ZAPPA - geniusz czy szarlatan?

► LEKSYKON LEGEND ROCKA

Zappa na koncercie w Oslo, 1977

W sesji nagraniowej wzięli udział w y b i t n i muzycy jazz rockowi: Ian Underwood grający na saksofonach i organach, Jean – Luc P o n t y wspinały s k r z y p e k o niepoważnym brzmieniu, Sugarcane Harris grający również na skrzypcach oraz Captain Beefheart kolega z lat dziecińczych Zappy. Album odbiegał stylistycznie od wcześniejszych dokonań artysty. Był spójny, a kompozycje czarowały dojrzałością i pięknem. W podobnej stylistyce utrzymane były późniejsze płyty: Waka/Jawaka oraz Grand Wazoo. Wielu krytyków i słuchaczy takiego właśnie Zappę uwielbiało: doskonałego gitarzystę czarującego niesamowitymi solówkami i kompozycjami instrumentalnymi. Jednak najzagorzalsi fani kochali Franka za wygłupy, surrealistyczne żarty i wycieczki do krainy współczesnej muzyki poważnej. Na piedestale stawiali

wielkie oratorium na zespół rockowy i orkiestrę symfoniczną „200 Motels”, „Overnite Sensation” i dzieło abstrakcyjne niedoścignione, oszalamiająco błyskotliwe i krańcowo głupie - „Apostrophe”. Z tego ostatniego longpleya pochodzi słynny utwór „Don't Eat The Yellow Snow” historia opowiadająca o problemach Eskimosów, którzy muszą uważać aby nie zjeść śniegu obskanego przez psy z ich własnego zaprzęgu. Za najbardziej dojrzała płytę uznano jednak w USA „On Size Fits All” nagraną przez doborowe towarzystwo: George Duke, Napoleon Murphy Brock, Chester Thompson, Captain Beefheart, Johnny „Guitar” Watson i F. Zappę. On Size Fits All jest podsumowaniem pierwszego dziesięciolecia działalności wielkiego Artysty i doskonałym wprowadzeniem w muzyczny Świat Franka Zappy.

W roku 1976 Zappa definitywnie rozwiązał Mothers of Invention i zrealizował solistyczne projekty: „Sheik Yerbouti”, Joe's Garaże Act I, Act II & III, które przyniosły kompozytorowi olbrzymi sukces komercyjny i zapewniły poczytne miejsce Zappie w rockowym panteonie sław. Muzyk często podkreślał, że jego związki z rock and rollem były dość luźne, a do dwudziestego roku życia nie napisał niczego, co przypominałoby rocka.

Miesięcznik „Life” zamieścił artykuł, który wyrażał opinie Zappy na temat muzyki rockowej: „Rock jest niezbędnym elementem życia współczesnego społeczeństwa. Jest pożyteczny i ma duże znaczenie artystyczne. Potrafi też uczyć jak umówić się z dziewczyną na randkę i czym jest miłość. Odpowiada na wiele pytań na, które odpowiedzi nie udziela ci rodzice. Rock to także całkiem niezły interes”.

Pod koniec lat 80 tych artysta zachorował na raka prostaty ale nie chciał łatwo się poddać. Nadal komponował, udzielał wywiady dla prasy...przymierzał się do kandydowania w wyborach prezydenckich w 1992r. Pogarszający stan zdrowia zniweczył ten pomysł. W tym samym roku Zappa nagrał płytę Yellow Shark z muzyką symfoniczną. To był ostatni album, który ukazał się za życia muzyka. Artysta zmarł 4 grudnia 1993 roku. Zostawił po sobie olbrzymi dorobek artystyczny, który cały czas inspiruje nowe pokolenia młodych kompozytorów, gitarzystów i autorów tekstów. Jego drogą artystyczną podąża syn Dwezil Zappa, który z muzykami Mothers często przemierza świat przypominając nieśmiertelne utwory Francis'a Vincenta Zappy.

Włodzimierz Bróz

Rok Witolda Lutosławskiego

Dla dziedzictwa narodowego i światowego bieżący rok jest szczególnie ze względu na przypadającą setną rocznicę urodzin Witolda Lutosławskiego, jednego z najznakomitszych kompozytorów XX wieku. W związku z zaistniałym faktem Sejm RP przyjął uchwałę ogłaszającą rok 2013 Rokiem Witolda Lutosławskiego.

Już od lat pięćdziesiątych ubiegłego stulecia Witold Lutosławski cieszył się rosnącą międzynarodową sławą. Jego dzieła wywarły ogromny wpływ na rozwój muzyki. Był zapraszany do udziału w prestiżowych festiwalach, do prowadzenia wykładów oraz kompozytorskich kursów. Otrzymywał zamówienia na utwory od czołowych orkiestr i instytucji. Za swoje dokonania został uhonorowany licznymi nagrodami (m.in. im. Siemens, Herdera, Królowej Zofii), doktoratami honoris causa kilkunastu prestiżowych uczelni w Polsce, Europie i Ameryce.

Kompozytor reprezentował pozytywną postawę wobec innych ludzi. Był wyczułony na potrzeby innych i w miarę swoich możliwości starał się przychodzić im z pomocą: zdobywał m.in. niedostępne w kraju leki, finansował leczenie za granicą, fundował stypendia młodym kompozytorom. Lutosławski czuł się obywatelem, któremu

bliskie są sprawy społeczeństwa. Był wielkim patriotą, wychowawcą wielu pokoleń twórców i słuchaczy, a także człowiekiem o niezwyklej kulturze osobistej. Chociaż bywał często poza granicami kraju, był wielokrotnym gościem w domu u Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów w Stawisku, obecnym Muzeum. Witold Lutosławski jest przykładem, że można i trzeba tworzyć w kraju ojczystym. Credo Lutosławskiego brzmiało: „Twórczość artystyczna jest zadaniem. Jeśli przynosi się na świat jakieś talenty, to nie wolno ich traktować jako prywatnej własności. Jest to dobro powierzone, jakie trzeba zwrócić społeczeństwu.”

Warto zaznaczyć, że tegoroczne obchody nie są pierwszymi obchodami oddającymi hołd uczczeniu pamięci tego wielkiego twórcy. W 2004 roku w 10 rocznicę śmierci kompozytora, Sejm RP przy dużym poparciu Klubu Parlamentarnego Polskiego Stronnictwa Ludowego ogłosił rok 2004 Rokiem Witolda Lutosławskiego.

Podczas tegorocznych obchodów Roku Lutosławskiego, jego życiu i twórczości zostanie poświęconych ponad 100 wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i naukowych realizowanych w 18 krajach. Dla uczczenia tego wielkiego kompozytora ma również powstać film dokumentalny „Granatowy zeszyt” w reżyserii Nataszy Ziółkowskiej-Kurczuk nawiązujący do zeszytu, w którym artysta przez prawie 25 lat notował refleksje na temat sztuki współczesnej i swoje osobiste przemyslenia.

MR

Wielkie oczekiwanie – wielkie rozczarowanie czyli mecz Polska – Ukraina

► SPORT

Kolejny mecz w ramach eliminacji do MŚ 2014 już za nami. Ale nie takie oczekiwania były kibiców. Nasza reprezentacja znów zawiodła a szansa na awans na mistrzostwa w Brazylii są chyba tylko teoretyczne.

Jeszcze przed rozpoczęciem meczu trwała walka z nawierzchnią murawy na stadionie Narodowym. Wszyscy pamiętamy jaka wielka kłapa była przed meczem Polska – Anglia. Teraz postanowiono, że trawa wyrośnie na czas a żadne deszcze czy śnieżyce jej nie zepsują.

Na Stadionie Narodowym trzeba zmieniać murawę praktycznie co mecz. Stadion ma wysokie trybuny, które zacierają płytę boiska i nie dają właściwego przewiewu. Koszt pielęgnacji stałej murawy byłby astronomiczny, wymagałaby naświetlania specjalnymi lampami, które kosztują fortunę. Co więcej, taka operacja nie miałaby sensu, bo wydarzenia sportowe wymagające trawiastej nawierzchni organizowane są na stadionie dużo rzadziej niż koncerty i inne imprezy.

Trawa rosła więc sobie w cieplarnianych warunkach (pod specjalnym namiotem). Dach został zamknięty z odpowiednim wyprzedzeniem. Wielki sukces – trawa wyrosła – można grać i oczywiście wygrać.

I o to nastał pamiętny dzień meczu.

Pogoda nas nie rozpieszczała. Minus 9 stopni. Kibicom temperatura nie przeszkadzała. Na stadion przyszło 55 565 widzów. A kogo można było zobaczyć na trybunach? Między innymi: Prezydenta Ukrainy Wiktora Janukowicza, Prezydenta Polski Bronisława Komorowskiego, premiera Donalda Tuska, marszałka sejmu Grzegorza Schetynę, byłego prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego z żoną, ministra Mucha z synem czy Tomasza Lisa z córką. Byli również znakomici przed laty piłkarze: Zbigniew Boniek, Marek Koźmiński, Roman Kosecki, Jerzy Dudek, Jacek Krzynówek, Jan Tomaszewski.

Przed pierwszym gwizdkiem sędziego Jakub Błaszczykowski odebrał z rąk prezesa PZPN Zbigniewa Bońka pamiątkową nagrodę z okazji swojego 60 meczu w kadrze i wejścia do Klubu Wybitnego Reprezentanta

Pierwszy gwizdek i mecz rozpoczęty

- 1 min. - Yarmolenko strzela bramkę w pierwszej minucie spotkania!
- 4 min. - Husiew na lewym skrzydle został złapany na spalonym
- 7 min. - Husiew strzela drugą bramkę strzałem zza pola karnego
- 11 min. - Lewandowski strzela głową po dośrodkowaniu Wasilewskiego ale prosto w Piatowa
- 15 min. - Boenish strzela z woleja ale Piatow odbił piłkę
- 18 min. - Piszczek strzela gola po podaniu Błaszczykowskiego!
- 29 min. - Błaszczykowski nie wykorzystuje błędu Piatowa
- 39 min. - Rybus strzela z rzutu wolnego w krótki róg ale Piatow wybija piłkę
- 45 min. - Zozula strzela trzecią bramkę w meczu dla Ukrainy

KONIEC PIERWSZEJ POŁOWY

- 46 min. - Boruc źle wyrzuca piłkę na szczęście bez konsekwencji
- 56 min. - Rotań strzela zza pola karnego niecelnie i bardzo słabo
- 57 min. - Kosecki wkręca piłkę w polu karnym na dalszy słupek ale niecelnie
- 58 min. - Husiew marnuje 100% sytuację sam na sam z Borucem
- 61 min. - Obraniak strzela sytuacyjnie w polu karnym ale w Piatowa
- 64 min. - Boruc broni strzał głową z najbliższej odległości
- 65 min. - Błaszczykowski strzela głową po dośrodkowaniu z rzutu różnego ale Piatow broni bez problemów
- 67 min. - Boruc chwyta piłkę po dośrodkowaniu z prawego skrzydła
- 74 min. - Boruc łapie piłkę po słabym strzale zza pola karnego
- 79 min. - kontratak Ukrainy zakończony doskonałą paradą Boruca, który ratuje polski zespół przed stratą czwartej bramki
- 82 min. - Ukraińcy po raz kolejny stwarzają zagrożenie pod bramką Boruca, tym razem akcja kończy się niecelnym strzałem
- 85 min. - Błaszczykowski strzela niecelnie głową
- 90 min. - Lewandowski strzela zza pola karnego ale minimalnie niecelnie

Robert Lewandowski

fot. www.mgwizdek24.se.pl

KONIEC SPOTKANIA

Reprezentacja Polski przegrała w kiepskim stylu z Ukrainą 1:3

Mecz Polska-Ukraina rozczarował polskich kibiców. Na nic się zdały okrzyki zagrzewające do boju, na nic były biało-czerwone szaliki i stanie na mrozie dla naszej drużyny. Poza kilkoma spektakularnymi wpadkami i piłkarzami ruszającymi się jak muchy w smole, widzowie nie zobaczyli nic więcej. Nasz eksportowy snajper znów nie strzelił gola w meczu reprezentacji i pozostaje bez bramki w drużynie narodowej już od 882 minut. Po raz ostatni trafił do siatki w pierwszym spotkaniu EURO 2012, w którym Polacy zremisowali z Grecją 1:1. Jeśli "Lewy" się nie przełamie, a jego koledzy nie zaczną grać zdecydowanie lepiej, na kolejnej wielkiej imprezie biało-czerwonych niestety nie zobaczymy...

Nasza reprezentacja to nie jest zespół a jedynie zbiór jednostek (graczy), którzy dobrze, na wysokim poziomie grają w swoich klubach, ale nie potrafią stworzyć zespołu.

Ania Walczyńska

Co u innych w trawie piszczy?

Zapraszamy Państwa do zapoznania się z wydawnictwami jednostek Polskiego Stronnictwa Ludowego z Polski.

WIĘŚCI SPOD KIL'A
Zarząd Powiatowy
PSL w Garnowie
www.psl-jaworzno.pl

Tygodnik Zielony Sztandar
www.zielonyszandar.com

Biuletyn Zielonym Okiem
Koło nr 10 PSL w Łodzi
www.miastolodz.psl.pl

Zielony Kwartalnik
Zarząd Powiatowy PSL
w Tomaszowie Lubelskim
www.psl-tomaszow.pl

Zachęcamy do odwiedzenia:

- www.psl.org.pl - strona Polskiego Stronnictwa Ludowego
- www.pslgrodzisk.pl - strona Zarządu Powiatowego PSL w Grodzisku Mazowieckim
- www.kopieczan.blog.onet.pl - blog Andrzeja Kopcia
- www.warminskomazurskie.psl.pl - strona Zarządu wojewódzkiego PSL w Olsztynie
- www.jedrzejczak.blog.onet.pl - blog Tomasza Jędrzejczaka
- [www.twitter.com/KosiniakKamysz](https://twitter.com/KosiniakKamysz) - Twitter Władysława Kosiniak-Kamysza - Ministra MPiPS

PS.Lider

Wydawca: Fundacja Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich Lider
Redakcja: Andrzej Kopeć, Renata Baranowska, Włodzimierz Bróż, Monika Cieślakiewicz, Ewa Dąbrowska, Marek Dyngus, Norbert Klimkowski, Anna Kryńska, Martyn Mieczkowski, Szymon Paćko, Sławomir Pietraszek, Mariusz Trupacz, Ania Walczyńska.
adres: Żuków 20, 05-825 Grodzisk Maz.
e-mail: pslider@pslgrodzisk.pl
Skład: Anna Kryńska

Redakcja zastrzega sobie prawo wprowadzania zmian i skrótów w materiałach przeznaczonych do publikacji oraz publikowania wybranych artykułów w wersji elektronicznej. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca.